

Ontwikkeldkader

KanaalPark

VERSIE: 2025.01.29

alkmaars
kanaal

alkmaars
Kanaal

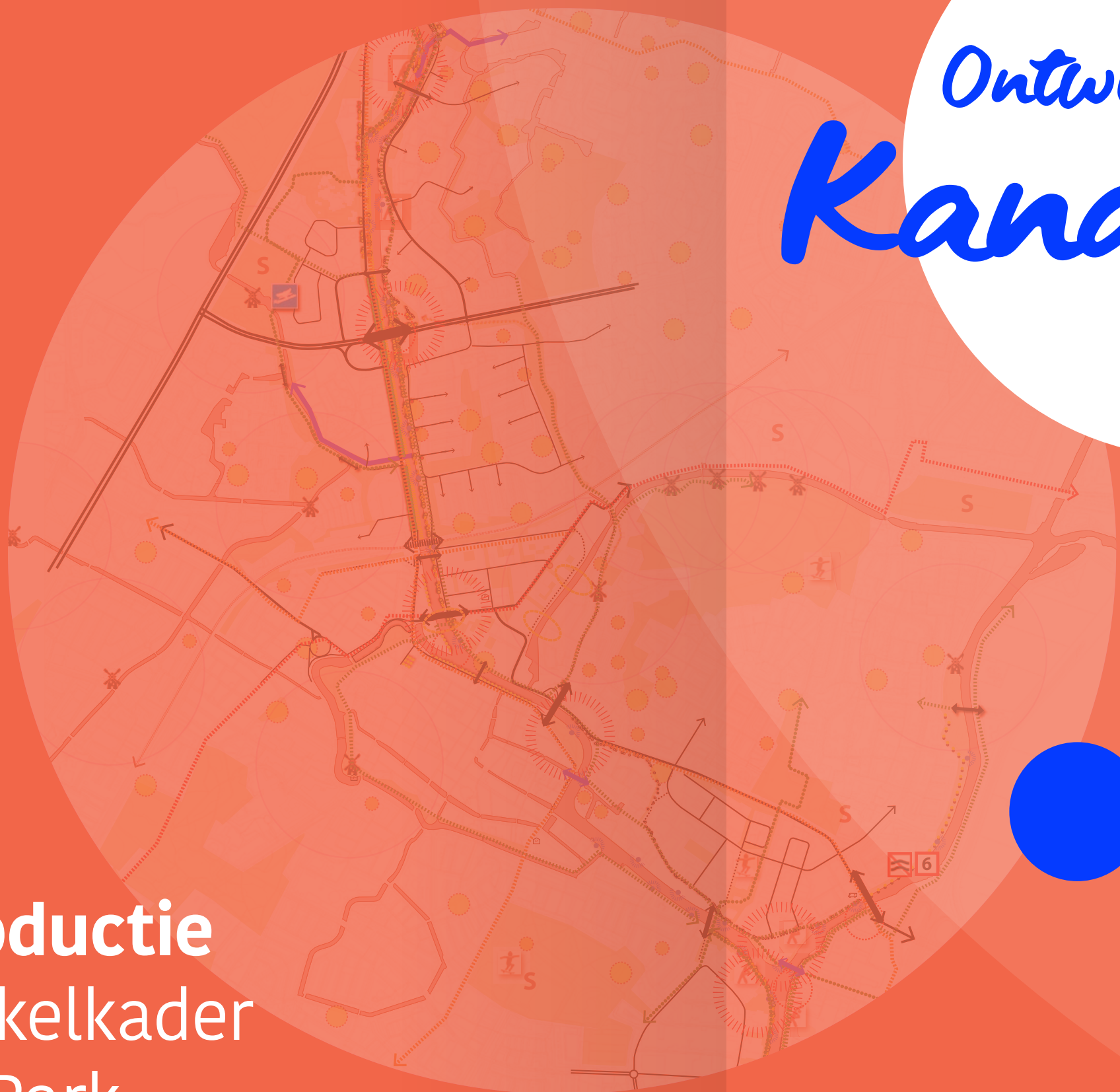
Inhoudsopgave

1. INTRODUCTIE	8
01. Leeswijzer	8
02. Plangebied	8
2. HISTORIE EN NIEUWE INVULLING	12
3. VERTREKPUNT	16
01. Kaders voor inrichting	16
02. Stapsgewijs ontwerpen en realiseren	16
03. Verschillende sferen	16
04. Gezamenlijk transformeren	16
4. IDENTITEIT EN KERNWAARDEN	22
01. Beeldkwaliteit	26
02. Beeldkwaliteit van beheer	28
03. Beeldregie	30
5. PROCES EN PARTICIPATIE	36
6. GEBIEDSANALYSE	42
01. Kansen	42
02. Raamwerk en Programma	45
03. Randvoorwaarden	48
04. Hindercontouren	52

7. RUIMTELIJK RAAMWERK	56
01. Water	56
02. Verkeer en parkeren	60
03. Groen, klimaat en biodiversiteit	69
8. PROGRAMMA	76
01. Iconische plekken	76
02. Kunst en cultuur	80
03. Sport en spel	84
04. Erfgoed	86
05. duurzaamheid	86
9. UITVOERINGSSTRATEGIE	90
10. SPELREGELKAART	92

Ontwikkeldkader KanaalPark

1. Introductie Ontwikkeldkader KanaalPark

INTRODUCTIE

1.

Alkmaar groeit de komende jaren flink als gevolg van de nieuwbouw. Daarom komt er een nieuw park: het KanaalPark.

Dit park voegt lucht en ruimte toe aan de bestaande en nieuwe stad. In deze nieuwe openbare ruimte van maar liefst 35 ha groot, kunnen inwoners en bezoekers elkaar ontmoeten, recreëren, sporten of spelen. Kortom, een fijne verblijfsplek.

Het KanaalPark vormt straks een 6,5 kilometer aantrekkelijk groenblauw lint in de stad met aan weerszijden van het kanaal nieuwe recreatieve fiets- en wandelverbindingen. Routes die aansluiten op verbindingen met het achterland en de duinen. Populaire groengebieden zoals de Binnenduintrand, het Geestmerambacht en het Land van Leeghwater. Ook kijkt de gemeente Alkmaar of groene verbindingen met het nieuwe Kanaalpark in Dijk en Waard en het Park van Luna mogelijk zijn.

Binnen Alkmaar worden de bestaande groengebieden en parken zo veel mogelijk verbonden. Het park biedt naast rust en vertier, ook verkoeling op warme dagen voor fietsers en wandelaars. Daarnaast zet Alkmaar in op het verbeteren van de recreatieve vaarmogelijkheden. Recreanten kunnen zo nog langer genieten van de gevarieerde stad Alkmaar; het historisch centrum, alsook de moderne en groene landelijke gebieden.

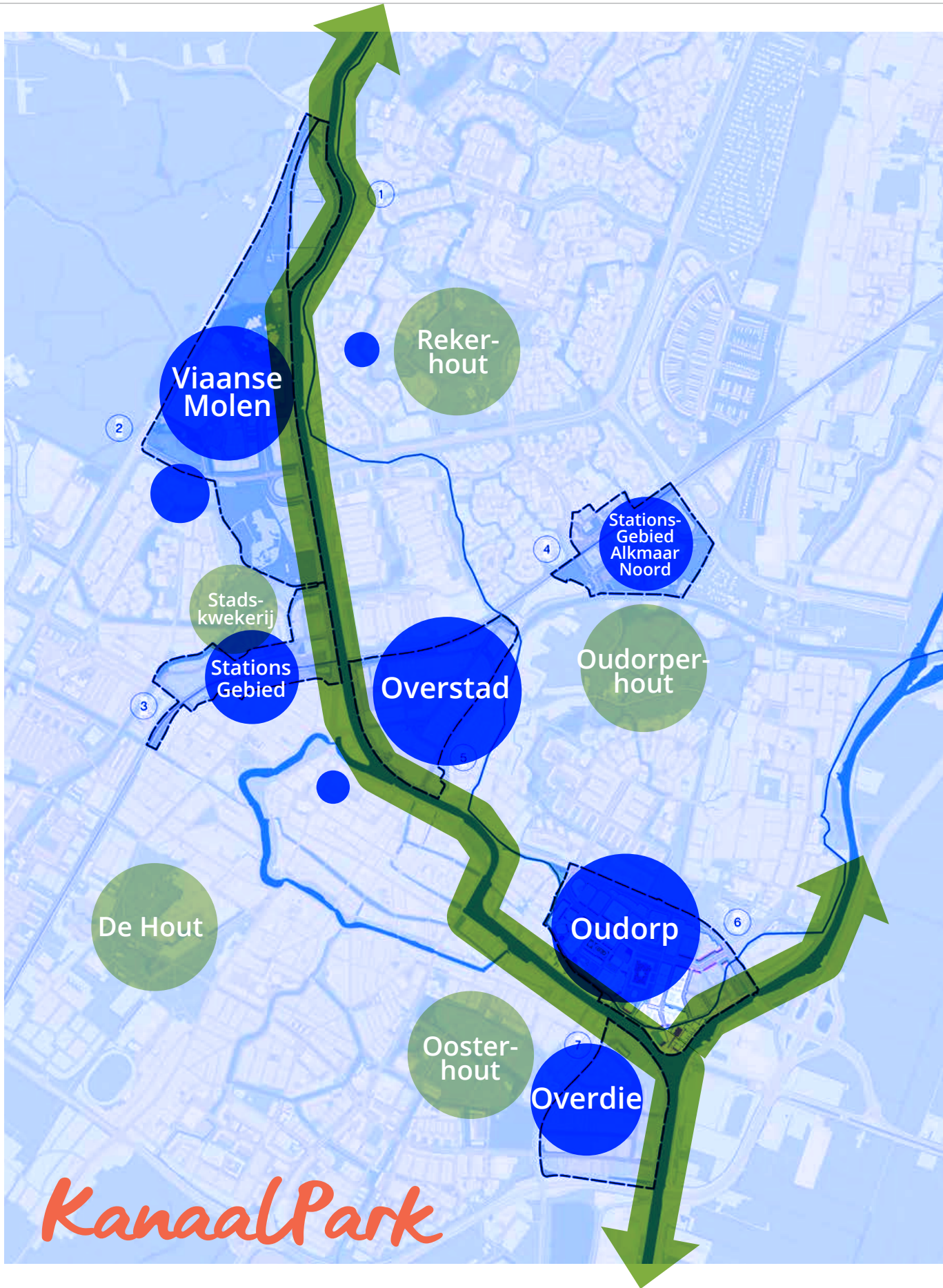
1. LEESWIJZER

Het Ontwikkelkader bestaat uit de volgende hoofdstukken: hoofdstuk 2 is de Historie en nieuwe invulling, hoofdstuk 3 is het Vertrekpunt met kaders en ambities. Vervolgens staat in hoofdstuk 4 Identiteit en kernwaarden en in hoofdstuk 5 Proces en participatie. In hoofdstuk 6 wordt gesproken over de Gebiedsanalyse en in hoofdstuk 7 het Ruimtelijk raamwerk. Het programma staat in hoofdstuk 8 en in hoofdstuk 9 de Ontwikkelstrategie.

2. PLANGEBIED

Het plangebied Alkmaars KanaalPark omvat het water en de oost- en westoevers langs het Noordhollandsch kanaal. De Vlotbrug Koedijk in het noorden en de Leeghwater- en de Kraspolderbruggen in het zuiden begrenzen het plangebied. De oever en het water van het Alkmaars Kanaal bieden mooie kansen voor een multifunctionele en aantrekkelijke openbare ruimte.

Het Alkmaarse kanaal zelf is ongeveer 6,5 kilometer lang, circa 37 meter breed en 5,60 m diep. De totale oppervlakte van het plangebied KanaalPark bedraagt circa 350.000 m2 (35 ha). Het plangebied wordt verdeeld in 16 parkzones. De (oever)breedte van het park zal variëren maar beslaat minimaal 10 meter van de oeverzone aan weerszijden van het Noordhollandsch kanaal. Het plangebied is opgerekt tot logische grenzen, vaak kadastraal, maar soms ook op basis van landschappelijke kenmerken, zoals een dijksloot.

2. Historie en nieuwe invulling

2. HISTORIE EN NIEUWE INVULLING

Het Noordhollandsch kanaal werd in 1824 gegraven als belangrijke verkeersader voor Noord Holland en de vele boten van en naar Amsterdam. De stad Alkmaar had lang gepleit voor deze nieuwe verbinding die van grote betekenis was voor de handel. Bij de aanleg van het kanaal volgde men grotendeels oudere bestaande watergangen, maar op sommige plekken in Alkmaar zoals langs van de Eilandswal, legde men de nieuwe waterweg dwars door de historische stad.

Helaas bracht het kanaal niet het verwachte economisch voordeel voor de regio. Dit kwam door de vele moeilijk bevaarbare bochten in kanaal, maar belangrijker en slechts 50 jaar later, de opening van het Noordzeekanaal, een kortere route van Amsterdam naar zee. Tegenwoordig is het Alkmaars kanaal steeds meer een recreatieve waterweg voor pleziervaart en genieten mensen langs de oevers. En straks komt daar wonen aan het water bij. Formeel is Alkmaar nog steeds een zeehaven, heeft Alkmaar nog steeds een belangrijke economisch rol en is het kanaal nog een vervoersader. Als aantrekkelijke historische stad trekt Alkmaar daarbij vandaag de dag ook veel winkelend publiek, toeristen, studenten en forenzen.

In 2023 had Alkmaar bijna 112.000 inwoners. De aankomende jaren komen er als gevolg van de nieuwbouw langs het kanaal, circa 20.000 nieuwe inwoners en vele werknemers bij. Dat zal extra druk leggen op de bestaande voorzieningen en de openbare ruimte.

“Het KanaalPark als nieuwe openbare ruimte sluit aan op deze groeiende behoefte in de bestaande stad en de nieuwbouwgebieden.”

3. Vertrekpunt

3. VERTREKPUNT

1. KADERS VOOR INRICHTING

Het KanaalPark is een zelfstandige opgave binnen het nieuwbouwprogramma Alkmaars Kanaal. Het Ontwikkelkader KanaalPark geeft kaders voor de inrichting van de parkzones in de bestaande stad en de vijf ontwikkelgebieden Viaanse Molen, Overstad, Oudorp, Overdie en Stationsgebied. De basis voor de KanaalParkopgave ligt in de Omgevingsvisie Alkmaar 2040 (2017), het Omgevingsbeeld Kanaalzone en de Ontwikkelbeelden (2019).

2. STAPSGEWIJS ONTWERPEN EN REALISEREN

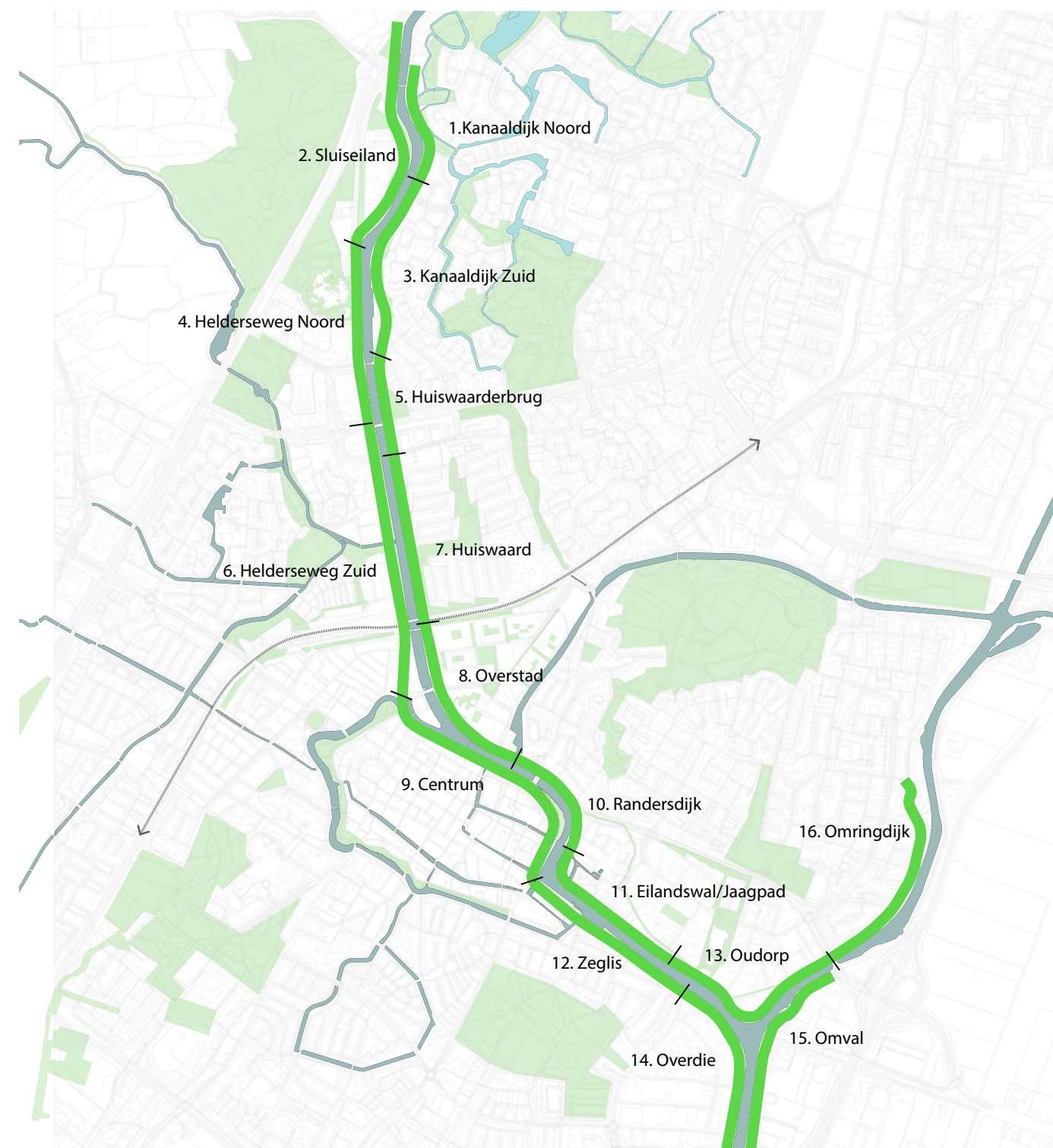
Het KanaalPark bestaat uit 16 parkzones. De inrichting van elke parkzone en de realisatie ervan gaat in stappen, daarbij houdt de gemeente Alkmaar rekening met de bouw van de woningen en bedrijven in de nieuwe wijken, alsook met ontwikkelingen in de bestaande stad. De ontwikkeling van het KanaalPark wordt daarom een proces van tegelijkertijd nadenken en uitvoeren. Participatie is het vertrekpunt voor het parkontwerp en de vele belanghebbenden zijn vanaf de start betrokken bij het ontwerpproces van het park.

3. VERSCHILLENDE SFEREN

Het KanaalPark verbindt de oud- en nieuwbouw langs het kanaal en de inrichting van oever en water van het Noordhollandsch Kanaal. De vormgeving van het KanaalPark kent drie pijlers: groene drager, verbindend netwerk en uitnodigende plekken. Het gebied krijgt drie verschillende herkenbare sferen; het zachte Alkmaars Kanaal aan de noordzijde van de stad in een Hollands groen landschap, het gastvrije historische centrum met een robuust stedelijk accent op Overstad en verblijfsvriendelijke gemengd wonen en werken aan de oost- en zuidzijde van de stad.

4. GEZAMENLIJK TRANSFORMEREN

Veel gronden langs het kanaal zijn eigendom van de gemeente, zodat de gemeente daar het tempo van de transformatie tot park bepaalt. In de ontwikkelgebieden waar nieuwbouw komt zijn gronden soms van een ontwikkelende partij. Het Ontwikkelkader KanaalPark geeft dan kaders voor de inrichting van die parkzones of delen. Het doel is een aaneengesloten en openbaar toegankelijk KanaalPark te realiseren.

Vijf uitgangspunten voor ontwerp van het park

1. Het totale plangebied KanaalPark is minimaal 35 ha groot.
2. Het KanaalPark voegt (mede) kwaliteit van groen en leefbaarheid (lucht en ruimte) toe aan de Ontwikkelgebieden en de andere zones van het KanaalPark.
3. De tijdens het participatieproces ingebrachte ideeën voor nieuwe functies en voorzieningen worden zoveel mogelijk gerealiseerd.
4. Het KanaalPark heeft oog voor het Alkmaars verleden (erfgoed) waarin de stadsontwikkeling in samenhang met groen plaats vond (vergelijk de diverse Houten).
5. De Kanaalkade blijft toegankelijk voor auto's en de bus in twee richtingen.

Vijf ambities voor het KanaalPark

1. Het KanaalPark wordt waar mogelijk groter dan het huidige minimale plangebied van 35 ha.
2. Het plangebied vormt een belangrijke groenblauwe verbinding in de stad met iconische plekken en biedt rust en reuring in een groene setting voor inwoners, gebruikers, ondernemers en toeristen.
3. De normen van het klimaatadaptatiebeleid zijn het uitgangspunt voor het ontwerp van het KanaalPark, maar waar mogelijk ligt de ambitie hoger, bijvoorbeeld door 1000 extra bomen in te passen.
4. Het water is benaderbaar en kan worden beleefd.

5. Het KanaalPark biedt aantrekkelijke en hoogwaardige openbare ruimte die aansluit op maatschappelijke wensen en behoeften zoals vergroenen, ontmoeten en gezelligheid, kunst en cultuur, sporten en spelen, (sociale) veiligheid, vitaliteit, mobiliteit, klimaatadaptatie, natuurbeleving en duurzaamheid.

Samenhang binnen en tussen parkzones

Het Ontwikkelkader beschrijft de samenhang tussen parkzones en opgaven. Het KanaalPark is onderverdeeld in 16 Parkzones waarvan de nummering start in het noorden van het plangebied bij de Vlotbrug. Een parkzone ligt of aan de westoever of aan de oostoever van het Noordhollandsch kanaal. Bruggen worden gekoppeld aan een parkzone. De gebiedsomvang van een parkzone wordt bepaald door logica en complexiteit.

De inrichting van een parkzone wordt bepaald door haar context; zijn er bijvoorbeeld veel verkeersbewegingen, hoge gebruikersdruk en hoge stedelijkheid of gaat het om een rustiger woongebied? De parkinrichting en programmering sluiten hierop aan. Het beeldkwaliteitsplan geeft op hoofdlijnen een voorzet voor de inrichtingseisen en materialisering. In de Ontwikkelstrategie wordt de beoogde verdere uitwerking van de parkzones beschreven.

4. Identiteit en kernwaarden

4. IDENTITEIT EN KERNWAARDEN

Het KanaalPark heeft meerdere gezichten, het is een visueel en fysiek rustpunt op wandelroutes in de buurt én biedt het ruimte aan reuring. Bijvoorbeeld met iconische plekken, flaneer routes en ommetjes. Kortom, het park is dé publieke ruimte in het stedelijk gebied voor ontmoetingen en activiteiten. Binnen het KanaalPark zijn er vijf types waterfronten. Voor elk type waterfront geldt een ander beheer.

Stedelijke waterfronten

In Overstad wordt stedelijk wonen en werken en groen op een aantrekkelijke manier met elkaar verweven. Het KanaalPark is in deze gebieden een belangrijk groenblauw lint dat licht en lucht biedt. In het park langs de stedelijke waterfronten ontmoeten bewoners, winkelend publiek en toeristen elkaar. Men wandelt, luncht, werkt, sport of speelt er. En op mooie dagen kijkt men naar voorbijgangers en geniet van de zon of een boek.

In het park is voldoende ruimte voor een brede groep gebruikers. Er is gedacht aan faciliteiten voor georganiseerde activiteiten als (kleine) festivals, braderieën, markten of als startlocatie van hardloopevenementen. Watertapplekken en koffiecorners ontbreken dus niet. Omwonenden en bedrijven zien het park als hun voortuin, de aangewezen plek voor verjaardagen, een borrel met vrienden of collega's.

In het park ervaart de bezoeker regelmatig een visuele verrassing. Dat kan een kunstwerk zijn, een bijzondere winkelfaçade, een bijzondere groenplek, follie, of een uitnodi-

Stedelijk waterfront - Ringersplein

gende multifunctionele plek waar bijvoorbeeld sporten in het groen, kunst en spelen worden gecombineerd.

In de parkzones langs het kanaal is er een relatie tussen de gebouwen, de openbare ruimte, de oevers en het water. De openbare ruimte in deze stedelijke waterfronten wordt zeer intensief gebruikt, dat vraagt om een kwalitatief hoogwaardige materialen met een bijbehorend afwerkingsniveau. Beheer en onderhoudsniveau heeft klasse A. Het park straalt zowel overdag als in de avond kwaliteit uit met goed onderhouden groene stedelijke pleinen, plankieren langs het water, voldoende koele plekken op hete dagen, bijzondere zitplekken en tafels om te eten en te werken. En natuurlijk voldoende vuilnisbakken en fietsparkeren. Dit laatste het liefst uit het zicht. Speciale sferen en iconische plekken ontstaan door een samenspel van de juiste verlichting, kunst en bijvoorbeeld fontein of een bijzondere groenkeuze. Er zijn voldoende bomen, lage onderbegroeiing en bloemen.

Stedelijk waterfront - Ringersplein

Wijkse waterfronten

In Oudorp, Overdie en in het noorden rondom de Huiswaarderbrug en Pendorp, langs de Noorderkade ter hoogte van de wijk Huiswaard bieden de wijkse waterfronten de gewenste groene en blauwe rust maar ook reuring in deze stedelijke omgevingen. De architectuur van de woningbouw verschilt sterk langs deze parkoevers.

Op grote stukken ligt het park in nieuwbouwwijken met gestapelde woningbouw. Andere parkzones liggen langs oudere wijken met grondgebonden woningen of flats. De wisselwerking tussen gebouw, park en water verschilt sterk, soms vormen de woonwijk en het kanaal een geheel, in

andere delen zijn het gescheiden werelden. De waterfronten zijn voor inwoners desalniettemin een belangrijke nieuwe en aantrekkelijke openbare ruimte. Het park nodigt uit om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Zo wordt het onderdeel van een dagelijks ommetje, kan men er picknicken of is het park het startpunt voor een gezamenlijke skatetocht.

De wijkse waterfronten zijn de aangewezen plek voor tijdelijke activiteiten zoals een verjaardagsfeest voor de kinderen, de jaarlijkse buurtbarbecue of de sportcontainer of speelgoeduitleenkar van waaruit leuke sport- en spelmiddagen worden georganiseerd door bijvoorbeeld Alkmaar Sport. Oevers bieden banken, picknicktafels, lig- en sportveldjes, bloemenvelden, verlaagde oevers en koele plekken. De inrichting van de wijkse waterfronten is van goede kwaliteit, zodat het beheer en onderhoud klasse B kan krijgen. Bewoners denken mee over de inrichting van deze waterfronten zodat het echte plekken voor de buurt worden.

Voor recreanten op de fiets of in een bootje zijn deze wijkse fronten een aantrekkelijke stopplek langs het water. De groene oevers en vlonders dichtbij het water nodigen uit om van de omgeving en weidse zicht over het water te genieten.

Wijkse waterfront tegenover de historische binnenstad

Dorpse waterfronten

Langs het kanaal liggen buurtjes als het Zeglis en de Eilandswal. Het integreren van deze ‘dorpse’ bebouwing met het Kanaal-Park biedt veel kansen voor bewoners. Interessant langs het Zeglis zijn de zogenoemde knooppunten aan de oevers, hier eindigen de vele kleine straatjes aan rand van het kanaal. Dit kunnen nieuwe ontmoetings-ruimten voor de buurt worden. Gedacht wordt aan lange tafels langs het water en voldoende groen en bomen voor verkoeling. Het Zeglis is ook een belangrijke fietsroute richting het centrum. Voor toeristen is de dorpse sfeer van deze waterfronten interessant.

De Eilandswal ligt in een bijzondere parkzone. Enerzijds is het een omgeving met een dorpse uitstraling, anderzijds is het voor fietsers en wandelaars een belangrijk en druk punt in de stad; hier landt namelijk het pontje richting de Bierkade aan. In samenwerking met de omwonenden kan de wachtplek voor het pontje en de zitplek met oude houten bank even verderop getransformeerd worden tot een kleine markante plek. Het uitzicht over het kanaal is hier namelijk fenomenaal. Meer groen en betere zitplekken zijn wenselijk, en met kunst kan de plek gemarkeerd worden.

De gebruiksdruk van deze parkzones is op mooie dagen hoger. Vuilnisbakken zijn onmisbaar. De inrichting van deze dorpse waterfronten vraagt daarom goede kwaliteit materialen, dan kan het beheer en onderhoud klasse B krijgen. Op mooie dagen is extra aandacht voor beheer noodzakelijk.

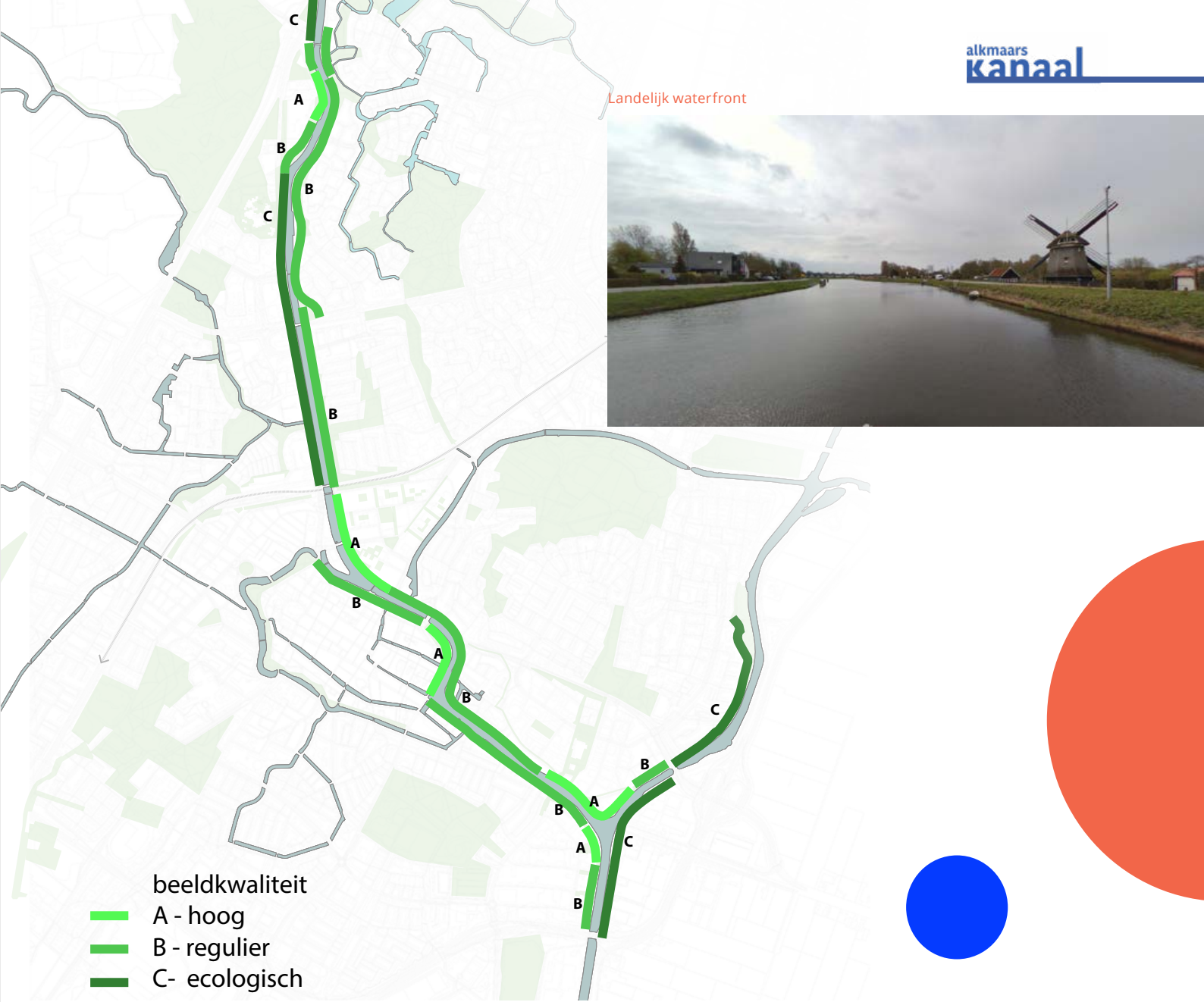
Landelijke waterfronten

In het KanaalPark zullen de parkzones als Oude Helderseweg tot aan de Vlotbrug een buitengewone aantrekkingskracht hebben op inwoners en recreanten. De groene zachte oevers nodigen uit om te langer te blijven en te luieren op mooie dagen. Barbecueën is toegestaan. De aanlegsteigers maken kort verblijf met een bootje mogelijk, de haalbaarheid van deze steigers wordt onderzocht.

Fietsparkeren wordt goed ingepast. De Sluismolen en mogelijk het nieuwe uitzichtpunt ten noorden van de Vlotbrug kunnen veel toevoegen en bezoekers trekken. In het noorden is ook plek voor auto’s en is er ruimte voor campers met dagtoeristen. Hier zijn ook wc’s en andere faciliteiten voor campers en de toervaartboten, onder andere vuilwater loos- en stroompunten. Daarnaast kan mobiele horeca of een ijskar er parkeren.

Dorps waterfront

De inrichting van de parkzone straalt groene landelijke rust uit. Grote bomen zijn vanwege de molen niet toegestaan, mogelijk kan het toevoegen van lage bomen het gebied een bijzondere uitstraling geven. Aan de overzijde vanaf de Vlotbrug tot aan de Kanaaldijk 301 heeft het KanaalPark een landelijke uitstraling. Deze route van en naar het strand zal vooral fietsers en wandelaars trekken. Beheer en onderhoud in deze parkzones is afhankelijk van de mate van gebruik van klasse B of natuurlijk beheer (klasse C), gericht op een hogere biodiversiteit.

Verbindende oeverzones

De Helderseweg vanaf het centrum tot aan de oprit naar Huiswaarderbrug is een belangrijke ontsluitingsroute voor gemotoriseerd verkeer en de snelroute voor fiets-

verkeer. Het is een smalle parkzone, zodat de groeninrichting sober is. De voorkeur gaat uit naar sterke hoge bomen die goed tegen warmte en droogte kunnen. Bomen langs deze route zijn voor het (fiets)verkeer belangrijk, ze bieden de noodzakelijke schaduw.

De Kanaalkade is ook zo’n verbindende zone. Ook hier is de ruimte in het wegprofiel beperkt zodat een vaste groene inrichting moeilijk wordt. Aandachtspunt is ook dat de Kanaalkade gedurende het jaar als evenemententerrein wordt ingezet (kermis). Tegelijkertijd is het op een warme dag tropisch warm langs deze route, zodat groen en schaduw nodig is. De inzet van groenbakken die te verplaatsen zijn sluiten goed aan op al deze randvoorwaarden.

4.

1. BEELDKWALITEIT

Zoals de verschillende waterfronten al aangeven, is het KanaalPark geen traditioneel lommerrijk park dat zich langs de oevers van het Noordhollandsch kanaal uitstrekt. Het is wel een samenhangend systeem, verblijfsgebied en recreatieve structuur die de verschillende wijken en ontwikkelgebieden aan elkaar knoopt. Zo ontstaat een prettig gebied voor wandelingen (met de hond), sporten, flaneren en verblijven. Ofwel, buitengewoon genieten aan het water.

Het KanaalPark is een verbindend blauw-groen netwerk met ruimte voor rust en reuring. Met lucht en ruimte in de drukke stad, is uitnodigend, verrassend en biedt door de seizoenen contrast en diverse sferen.

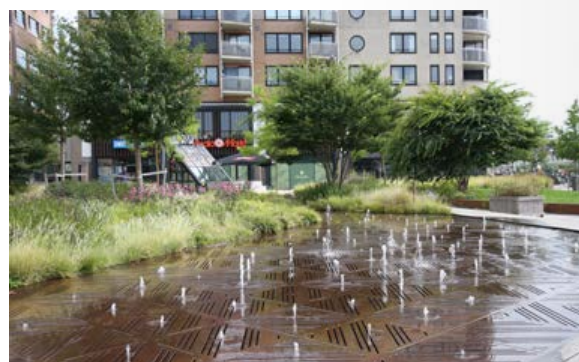
Het KanaalPark bestaat uit verschillende deelgebieden die elk reageren op de directe omgeving. In sommige parkzones is de verblijfskwaliteit heel hoog, in andere is de inrichting en functie meer gericht op routegebonden recreatie. Hier vind je meer verbindend groen met bloemrijke bermen, boomgroepen of laanbeplanting. Parkzones kunnen afhankelijk van de context, bodem en mate van gebruik intensief onderhoud nodig hebben, of minder. Dan is een extensieve en ecologische inrichting passender, dit levert een variëteit op aan parksferen.

Het KanaalPark bestaat bijvoorbeeld uit een heel klassiek landschapspark als Victoriepark. 'Groen erfgoed' naar de hand van Zocher en Springer, de grote landschapsar-

chitecten van ruim een eeuw geleden. Deze klassieker vormt een aantrekkelijk contrast met de moderne groene pleinen en hun ingepaste klimaatmaatregelen zoals bijvoorbeeld het Ringersplein. Strak en modern, in een eigentijdse vormgeving maar met hetzelfde doel; verkoeling, biodiversiteit en 'aangenaam verpozen',

Daarnaast kent het KanaalPark verschillende informele groene plekken die met co-creatie en buurtbeheer een spontane invulling krijgen. Deze toekomstige groene plekken vinden hun inspiratie in park de Oude Kwerkerij, de manier waarop dat tot stand kwam en de rol van de buurt daarin. Plekken om te koesteren. Het doel is om binnen het KanaalPark een ketting van zulke aantrekkelijke groene plekken te creëren.

De vormgeving is enerzijds klassiek, anderzijds stoer en eigentijds. Toegankelijk en uitnodigend voor iedereen, Variërend in sfeer. Stedelijk maar natuurlijk, ook biodivers en organisch, formeel én speels, met een breed kleurenpalet. Per parkzone worden de basisuitgangspunten van de beeldkwaliteit uitgewerkt.

4.

2. BEELDKWALITEIT VAN BEHEER

Elke parkzone heeft zo zijn eigen beeldkwaliteit. Om de identiteit en kernwaarde van de parkzones ook voor langere tijd te borgen is goed (groen)beheer nodig, het is de basis voor de Beeldkwaliteit. Voor het beheer van openbaar groen zijn er verschillende beheerniveaus. Deze beschrijven de kwaliteit en het onderhoudsniveau van het openbaar groen en zijn vastgelegd in een zogeheten "Beeldkwaliteitplan". De inrichting en de beeldkwaliteit, de programmering en het beheer en onderhoud van een parkzone worden bepaald door de context; het aantal verkeersbewegingen, de gebruikersdruk en of het gaat om een hoog stedelijkheid of om een rustig woongebied. Beheerkosten zijn hieraan gekoppeld.

Voor het KanaalPark wordt een beeldkwaliteitplan opgesteld met een specifiek beheerplan en -budget per parkzone. Deze plannen zorgen ervoor dat de openbare ruimte op een consistente en verantwoorde manier wordt beheerd, rekening houdend met de wensen van de gebruikers.

Voor alle beheerniveaus geldt dat vergroenen en biodiversiteit een centraal thema is. In elke situatie worden bijvoorbeeld waard- en drachtplanten voor vlinders en insecten toegepast en ook de keuze in boomsortiment is gericht op inheems en insectenrijke boomsoorten. Elk groenbeheer is vrij van chemische bestrijdingsmiddelen. Alleen het beeld is anders; wat strakker een 'aangeharkt' in intensieve gebieden en wat ruiger en natuurlijker in de meer perifeer gelegen en extensief gebruikte gebieden.

Beeldkwaliteit A – 'kijk'-groen

Parkzones met beeldkwaliteit A vinden zich in stedelijke omgevingen. Het zijn verblijfsgebieden waar grotere groepen mensen bij elkaar komen voor ontmoetingen en ontspanning. Deze parkzones krijgen een bijzondere en groene inrichting. Het groen kan sterk variëren, denk aan een enkele opvallende grote boom op een veld, een bijzondere landschappelijke inrichting of een hoogwaardige verblijfsplek aan het water. Het groen en de gebruikte materialen en terreinmeubilair in dit soort gebieden vraagt om frequent en intensief onderhoud. Het zijn de representatieve plekken in de stad zoals stadsparken, pleinen en andere locaties waar de gebruikersdruk hoog is en waarvoor een hoge esthetische waarde wordt nagestreefd. De beeldkwaliteit is hoog, met een zeer verzorgd en fraai uiterlijk van het groen. Het is vooral 'kijk'-groen, esthetisch waardevol maar ook met oog voor de ecologische aspecten en zaken als klimaatbestendigheid.

Beeldkwaliteit B – 'doe'-groen

Beeldkwaliteit B gaat uit van een openbare ruimte met veel aantrekkelijke groen-blauwe inrichting; een plek voor omwonenden om elkaar te ontmoeten, sporten en spelen en parkzones waar fietsers en wandelaars graag gebruik van maken, als aantrekkelijke groene en koele routes. Het zijn groene plekken voor rust maar ook sport en spel, ofwel 'doe'-groen'. Het beheer sluit aan op het niveau dat in de meeste openbare ruimten wordt toegepast.

Het omvat regelmatig onderhoud, zoals maaien, snoeien van speel- en ligweiden en het parkgroen, om een net en verzorgd uiterlijk te behouden. Afvalbakken worden regelmatig geleegd. De beeldkwaliteit is goed, met een verzorgd en functioneel uiterlijk van het groen. Grasvlakken en -bermen die minder intensief gebruikt worden zijn ingezaaid met bloem- en kruidenrijke mengsels en worden extensiever beheerd.

Beeldkwaliteit C – 'puur natuur'

Beeldkwaliteit C betreft buitengebieden of extensieve zones waar een meer natuurlijke uitstraling gewenst is. Binnen het KanaalPark is het versterken van de biodiversiteit en ecologische waarde overal belangrijk, maar in deze ruige natuurlijke zones sluit het beheer en onderhoud daar nadrukkelijk op aan; 'puur natuur'. Er wordt juist minder gemaaid, verschaald en ander onderhoud gepleegd.

De beeldkwaliteit is gericht op een natuurlijke, enigszins ruige uitstraling, het bevorderen van de biodiversiteit en het versterken van de ecologische waarde van het gebied als primair doel, met recreatief medegebruik. Het onderhoud heeft een focus op het creëren van natuurlijke leefomgevingen voor flora en fauna, met extensieve voorzieningen om daar als recreant van te kunnen genieten; halfverharde paden, 'blotenvoetenpad' of uitgemaaid wandelspoor met heren der een eenvoudig bankje.

4.

3. BEELDREGIE

Aangezien het KanaalPark uit vele verschillende groene fragmenten en sferen bestaat is het lastig om het park als eenheid te ervaren. Om ad-hoc oplossingen te voorkomen die deze fragmentatie versterken, is het belangrijk om regie op het eindbeeld te voeren. Zo ontstaat eenheid voor de bezoeker; een park met een herkenbare en karakteristieke identiteit. Verschillende identiteitsdragers spelen hierin een belangrijke rol: follies en herkenbaar terreinmeubilair door haar familiäre kenmerken.

Follies

Een folly of follie is een niet-conventioneel gebouw of bouwwerk, dat ongeschikt is voor huisvesting of andere functies en uitsluitend een decoratief, kunstzinnig of ludiek doel dient. De term folly is overgenomen uit het Engels waar het dwaasheid betekent.

Ofwel, doe 's lekker gek. Follies zijn uitstekend te combineren met de informele ontmoetingsplekken die her en der langs het kanaal 'landen', maar ook te combineren met de Kunstobjecten waar het Kanaalpark het decor voor biedt. Bijvoorbeeld langs het Zeglis, Eilandswal, Omval en nog zo wat plekken. Objecten die een ontmoetingsplek voor buurtbewoners, jongeren en/of ouderen markeren. Opgezet en vormgegeven in samspraak met de directe gebruikers en een lokale kunstenaar. In co-creatie dus, waardoor de plek waarde voor de buurt krijgt en bewoners direct betrokkenheid voelen met hun openbare verblijfsruimte(n).

Denk aan een deels overkapte, enigszins beschutte zitplek, goed verlicht en sociaal veilig en tegelijkertijd hufterproof speelobject.

Wellicht gecombineerd met een watertappunt, openbaar toilet (een veelgehoord verzoek in de participatie), afvalbak, oplaadpunten, wifi, enzovoort. In de vorm van staal-origami, 3D betonprint of andere robuuste materialen. Losstaand of geïntegreerd in de architectuur, de mogelijkheden zijn welhaast eindeloos.

AZ-rood of toch kaas-geel, of natuurlijke materialen? De nadere zoektocht naar een in het oog springend beeldmerk welke in al deze objecten terug komt wordt een inspirerende opgave.

4.

Terreinmeubilair

Andere herkenbare inrichtingselementen zijn het terreinmeubilair; bankjes/zitelementen, speelelementen, fietsenbeugels, afvalbakken, openbare verlichting enzovoort. Deze elementen kunnen voor een eenheid in het KanaalPark gaan zorgen. Idealiter kent het KanaalPark een karakteristiek assortiment dat consistent wordt toegepast. Zoals er voor het historische centrum ook voor een specifieke vormtaal is gekozen.

Vergelijkbaar met de kneppelbruggen die je zowel in de Alkmaarderhout als bij het Bolwerk tegenkomt. Parken uit hetzelfde tijdperk, herkenbaar in vormgeving en materialisatie, met een tijdloze karakteristiek.

Delen van het KanaalPark vallen binnen de invloedssfeer van het centrumgebied; Kanaalkade, Victoriepark en Bierkade. Hier blijft het klassieke beeld gehandhaafd. Voor de overige gebieden komt er een geschikte productlijn die beheervriendelijk (afstemming SW072), robuust en stoer is. Los, flexibel te plaatsen elementen die zowel in een hoogstedelijke als een perifere, ruige natuurlijke omgeving tot hun recht komen.

Idealiter naar eigen ontwerp met een lokale kunstenaar en betonfabrikant, waarbij de levering over een langere periode zeker gesteld kan worden aangezien het KanaalPark in delen ontwikkeld zal worden.

Dat geldt ook voor de overige materialisatie: herkenbare boombeplanting, de kleurrijke ondergroei en de bloemrijke bermen. (Half-) verhardingsmateriaal dat herbruikbaar en circulair is, duurzaam en circulair door hergebruik van vrijkomende materialen.

5. Proces en participatie

5. PROCES EN PARTICIPATIE

In coronatijd maakte bureau Feddes-Olthof een landschappelijk advies. In maart 2022 gaf B&W dit advies vrij voor inspraak. Begin 2023 ging het project KanaalPark van start met een intensief eerste participatietraject. De resultaten van dat proces zijn samengevat een participatierapport (najaar 2023, zie bijlagen). In mei 2023 trad een nieuw college aan. Zij scherpste de uitgangspunten en ambities voor het KanaalPark aan. Het nieuwe coalitieakkoord, het Participatierapport, de vier andere Ontwikkelkaders Alkmaars Kanaal, de Gebiedsanalyse, het Beleidsplan Klimaatadaptatie 2024 -2028 vormen de basis voor de nieuwe uitgangspunten en ambities die in dit Ontwikkelkader KanaalPark zijn uitgewerkt.

Gebiedsontwikkeling heeft een lange looptijd. Het kan 20 jaar of langer duren voordat het hele KanaalPark en alle nieuwbouw gerealiseerd zijn. In die periode kan de visie op het KanaalPark veranderen. De realisatie van het KanaalPark wordt daarom een proces van tegelijkertijd nadenken en uitvoeren. Idealiter trekken de gemeente en haar inwoners daarin samen op.

“Een goed park begint bij samen nadenken over het ontwerp en later het beheer ervan. Participatie is dus belangrijk.”

Wensen opgehaald tijdens participatieproces- Wensen als zoekopdracht voor KanaalPark

5.

NIEUWE VOORZIENING:

- 1. Plek voor openlucht theater (De Kara-
vaan) = Gasfabriek / zuidpunt Taqa ter-
rein / HWbrug hier graag samen ontwer-
pen met AZ sporttrappen + amfitheater.
- 2. Evenemententerrein = Gasfabriek?
- 3. Ruimte voor Hortus/ Labyrint voor kinde-
ren = op Gasfabriek of bij Oude Kwekerij.
- 4. Hortus heemtuin = Taqa of bij
Vlotbrug nabij camperplaats.
- 5. Ruimte voor Veteranen = herdenk en
ontmoetingsplek in de vorm van een
bank ea = Victoriepark of Bolwerk thv
Kennemerpark 32 /parkstraat 1.
- 6. Kinderrestaurant (pannenkoeken-
boot) = Overstad, taqa passanten.
- 7. Vogelhut + oever = vlotbrug zwa-
luwwand afh van bezonning, plas-
dras gebied (overleg met ecooog).
- 8. Vaar-in-bioscoop tijdelijk (Over-
die?) = brandweerkant met wa-
terval als filmscherm.
- 9. Theehuis = Ringerskwartier voor
theehuis voor moeders / oude stads-
kwekerij, combineren kinderkook-
restaurant / Seinhuysje Overstad.
- 10. Bedriegertjes (binnen stedelijk).
- 11. Klimwanden (= HHWbrug).
- 12. Bijzonder uitkijkpunt = op de split-
sing Viaanse molen + horeca.
- 13. Bibliotheek langs het water = afh
vd stedelijke ontwikkelingen.
- 14. Sauna = commerciële aanbieder.
- 15. Hardloop aanwijzingen met app
met Hylas = sprintstreden, finish.
- 16. Fontein in stedelijk context =
kop van kanaalschiereiland.
- 17. Bootcamp/stormbaan/ Free-
runblokken /klimspinnen (tou-
wen), boldermuur = HWbrug.

REGULIERE VOORZIENING:

- 18. Openbaar toilet (HWbrug op termijn),
Zeglis, vlotbrug, Eilandwal, boothelling
Viaanse molen, omval bij het pontje.
- 19. Fiets en wandelpaden =
vele nieuwe paden.
- 20. Elektrische oplaadpunt voor boten incl
verversen = Vlotbrug camperterrein.
- 21. Laadpalen fietsen/ brommers +
Bandenplakplek = combi met hore-
ca/ laadpaalzitplekfollie incl wc.
- 22. Meer aanlegplekken voor roei-
boten en bolders = op vele
plekken langs het water.
- 23. watertaxis (aanlegplaatsen? toeris-
me) = kan overal, mede afhanke-
lijk van OV busparkeerplekken.
- 24. Waterpunten = stadskantoor, bij
parkeerplaatsen bij follies/wc.
- 25. Picknicktafels.
- 26. Barbecue plekken = langs Zeglis, Wilt-
sen terrein, Omval (Ranzijn/Gamma)
camperplaats, boothelling Viaanse
molen / HWbrug, langs huiswaard.
- 27. Hondenloslooplek = mits
30 km/ Noorderkade.

RUIMTELIJKE INVULLING

- 28. Flaneerpromenade = Ringers-
plein / kanaalkade /kanaalschier-
eiland + instagram place + Jaag-
pad/Bierkade /Bestevaerbrug.
- 29. Overhaal of sluisje voor klei-
ne boot = sluisje bij 't Rak.
- 30. Kunst in het KanaalPark .
- 31. (Overdekte) sporttoestel-
len = onder de HWbrug.
- 32. Speciale ontmoetings-plekken voor
jongeren /Diversiteit aan ontmoe-
tingsplekken langs het water = HW-
brug, follie achterige gebouwen.

- 33. Plasdrasgebieden en locaties voor
visplekken = ecologische oevers
bij realisatie van vooroevers.
- 34. Zichtbaarheid van de Omringdijk ver-
groten = met speciale beplanting.
- 35. Zwem- of waterplek in het KanaalPark
= alleen drijvend zwembad op het
Zeglis. Kanaal is geen zwemwater.
- 36. Ruimte voor sporten en spe-
len in openbare ruimte.
- 37. Ontmoetingsplekken waar je zon-
der geld te besteden kunt ver-
blijven = follies + zitplekken.
- 38. Aanpassing aanlegplek plezier-
vaart op Kanaalkade thv het
Casino = brede steiger.
- 39. Nieuwe waterverbindingen van het
Alkmaars kanaal met achterland om
doorvaarbaarheid te verbeteren.
- 40. Meer zitplekken = er komen veel meer.
- 41. Ruimte voor foodtrucks (zones toede-
len) + kleine horeca = bij OV-transferia.
- 42. Ruimte voor streetart = HWbrug.
- 43. Instagram plekken = diverse locaties
HWbrug, Kanaalschiereiland, Witsen-
terrein, Overdie en Viaanse Molen.
- 44. Geen donkere plekken.
- 45. Plek voor historische boten cq muse-
umhaven = historische boten & woon-
schepen in het centrum, langs Jaagpad,
Overstad/Ringerskwartier, voor Docside.
- 46. Een echte haven omdraaien van =
Kanaalschiereiland, bierkade.

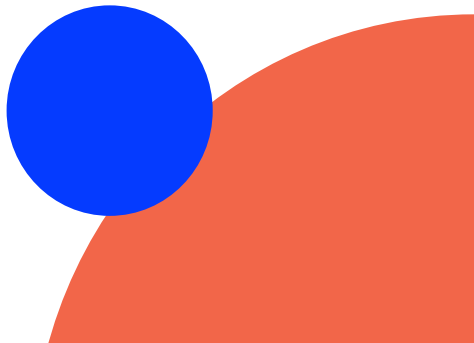
PARK INVULLING

- 47. Fruitbomen en voedsel-
bos = door ecomix.
- 48. Vergroening Stadskantoorschierei-
land = Mobiele bomen klimplanten.
- 49. Steigers om dichtbij het wa-
ter te kunnen wandelen.

- 50. Historie zichtbaar maken = be-
bording, schoorsteen, bestra-
ting, materiaalkeuze, kunst.
- 51. Plek zoeken voor meer bo-
men = 1000 bomenplan.
- 52. Goede verbinding maken tussen
KanaalPark met Bolwerk = afh van
stedelijke ontwikkelen.Aanslui-
ten of creëren van (wandel)omme-
tjes = langs het hele KanaalPark
- 53. Kleurige bomen, planten en bloemen = ja
- 54. Bomen langs KanaalKa-
de = mobiele bomen.
- 55. Bloembakken, groene kades =
wanden bij de brandweer.
- 56. Groene recreatieplekken =
langs het hele KanaalPark.

MOEILIJK INVULBAAR

- Ideeën die moeilijk te realiseren zijn, al be-
staan of vallen onder een ander project:
- 57. Loods om feest in te kun-
nen geven = nu in Oudorp.
  - 58. Kinderboerderij = elders in Alkmaar.
  - 59. Struin en natuurlijk natuurinclusief
groen = geen ruimte voor maar is
beschikbaar elders in Alkmaar.
  - 60. Urbanskatepark a la Zee-
burgereiland = elders.
  - 61. Schooltuinen (ism hortus in
Oudorp bij school?).
  - 62. Terrassen aan het water =
is aan ondernemers.
  - 63. Daktuinen.
  - 64. Wandel/fiets verbinding onder Kras-
polderbrug = blijkt niet mogelijk.

6. Gebiedsanalyse

KanaalPark

GEBIEDSANALYSE

1. KANSEN

6.

Weggebruikers ervaren het Noordhollandsch Kanaal vaak als een barrière in de stad. En voor commerciële boten is het kanaal soms een trage verbinding vanwege de bruggen. De oevers langs het kanaal zijn nu vaak verhard en weinig aantrekkelijk. Met de transformatie naar een KanaalPark ontstaan veel kansen om van het kanaal juist de verbindende schakel in Alkmaar te maken. Het ruimtelijk raamwerk KanaalPark beschrijft hoe deze groenblauwe verbindingen met aantrekkelijke oevers eruit zien.

Recreatiemogelijkheden verbeteren

Het Kanaal heeft veel recreatieve potenties. Het water alleen al omvat zo'n 27,5 hectare. Samen met de 35 hectare oevers ontstaat het grootste park van Alkmaar: ruim 62 hectare groot! Daarvoor is het belangrijk om de bereikbaarheid, benaderbaarheid en het gebruik van het water te verbeteren. Om het water bereikbaar te maken is aanpassing van de huidige onvriendelijke steile oevers en kades nodig. Dit kan bijvoorbeeld door het realiseren van steigers, aanlegplaatsen, bruggen en goede verbindingen met het achterland. Vaak kan met eenvoudige voorzieningen het kanaal aantrekkelijker worden voor bijvoorbeeld de kleine recreatievaart (sloepjes, open boten, SUP etc). Over deze wensen worden gesprekken met HHNK en de provincie gevoerd.

Waterbeleving vergroten

Vroeger liep langs het hele kanaal een zogenoemd jaagpad; een pad waarlangs een boot door paarden of zelfs mensen werd voortgetrokken. Een idee is om dit jaag-

pad als verlaagd wandelpad op een aantal plekken in ere te herstellen, wat de beleving van het water versterkt. Goede recreatieve fiets- en wandelnetwerken zijn cruciaal in het KanaalPark. Te vaak ontbreken die nog.

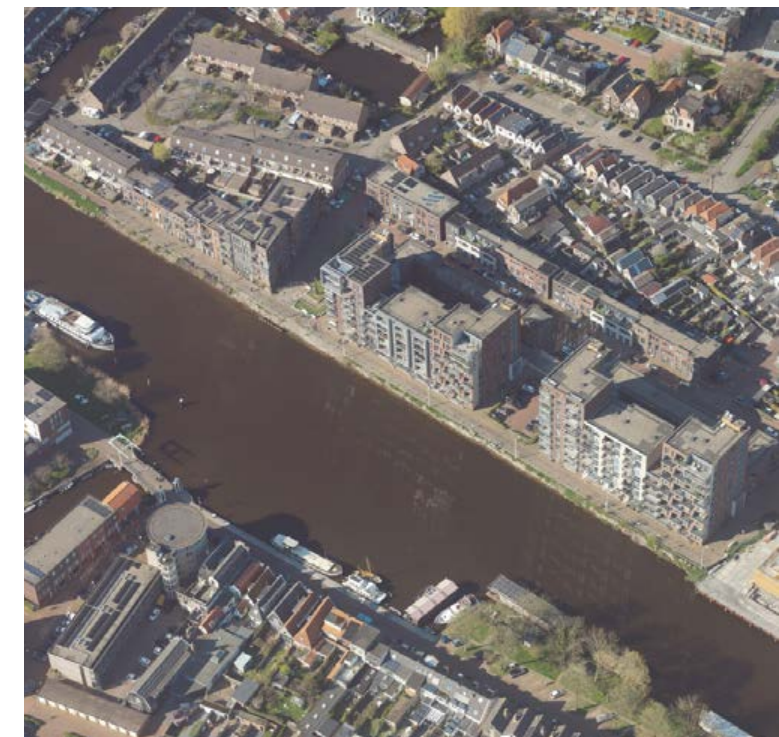
Netwerken versterken

Voor een goede verbinding tussen het park en haar omgeving zijn netwerken van ommetjes en doorgaande routes nodig. Zo brengt het KanaalPark meer samenhang; ze koppelt de verschillende delen, sferen en activiteiten in de stad aan elkaar en creëert een breder groen perspectief. Daartoe zijn enkele nieuwe bruggen wenselijk en sommige reeds voorzien. Samen vormen ze een logisch en fijnmazig netwerk. Niet alleen voor recreatief gebruik, ook biedt het verbeteren van de netwerken en verbindingen kansen voor een toename van het dagelijks fietsverkeer en een vermindering van het autogebruik. Een gunstige ontwikkeling in termen van leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid en positief voor recreatief gebruik en plezierig wonen aan het water.

Langzaam verkeer krijgt voorrang

Binnen de plangrenzen van het KanaalPark ligt veel infrastructuur, ook ondergronds. Een visie op het autogebruik is dus belangrijk. Op veel plekken is de auto nu nog dominant, wat een knelpunt is voor het gebruik en de beleving in het park. Het uitgangspunt is daarom dat de fietser en wandelaar binnen het park voorrang krijgt en de auto te gast is.

Op hoofdontsluitingen voor gemotoriseerd verkeer blijft de huidige verkeersfunctie intact.

6.

Minder verharding, meer groen

Met duidelijke keuzes rondom verkeersintensiteiten en snelheidsregimes ontstaan (synchroon aan de mobiliteitsvisie) kansen om de hoeveelheid verharding te verminderen, zo kan het park substantieel vergroenen en gevarieerder ingericht worden.

Meer ruimte voor biodiversiteit

Vergroenen langs de oevers is hard nodig. De ecologische waarde van de huidige kanaaloevers lijkt door het huidige bermbeheer beperkt en kan wel een impuls gebruiken. Vergroenen heeft daarnaast ook een positieve invloed op de vitaliteit van de bodem en dat weer op de biodiversiteit in de bodem. Bovendien blijken de oevers van het kanaal, wellicht anders dan verwacht, behoorlijke hotspots in de Hittestresskaarten. Grasbermen zonder bomen warmen op hete dagen namelijk flink op. Met het aanplanten van bijvoorbeeld inheemse boomsoorten en het inzaaien van bermen met bloem- en kruidenrijk mengsel voor het creëren van

Groen is cool!

meer biodiversiteit verbeteren deze knelpunten sterk. Langs het kanaal liggen vele kabels en leidingen, die drukte in de ondergrond beperkt soms de mogelijkheden tot aanplant van opgaand groen.

Kansen om oevers te verlagen

De dijken en kades langs het kanaal zijn onderdeel van de waterkering, waarvoor scherp omschreven veiligheidsmarges gelden. Het blijkt dat – binnen de veiligheidsmarges – in het technisch profiel van de waterkering op veel plekken een flinke overmaat zit. Dit biedt kansen en ruimte voor het veranderen van de oevers en voor de aanplant van schaduwbomen en ondergroei. Zo zijn er interessante oplossingen bedacht om de hitte en lage biodiversiteit aan te pakken.

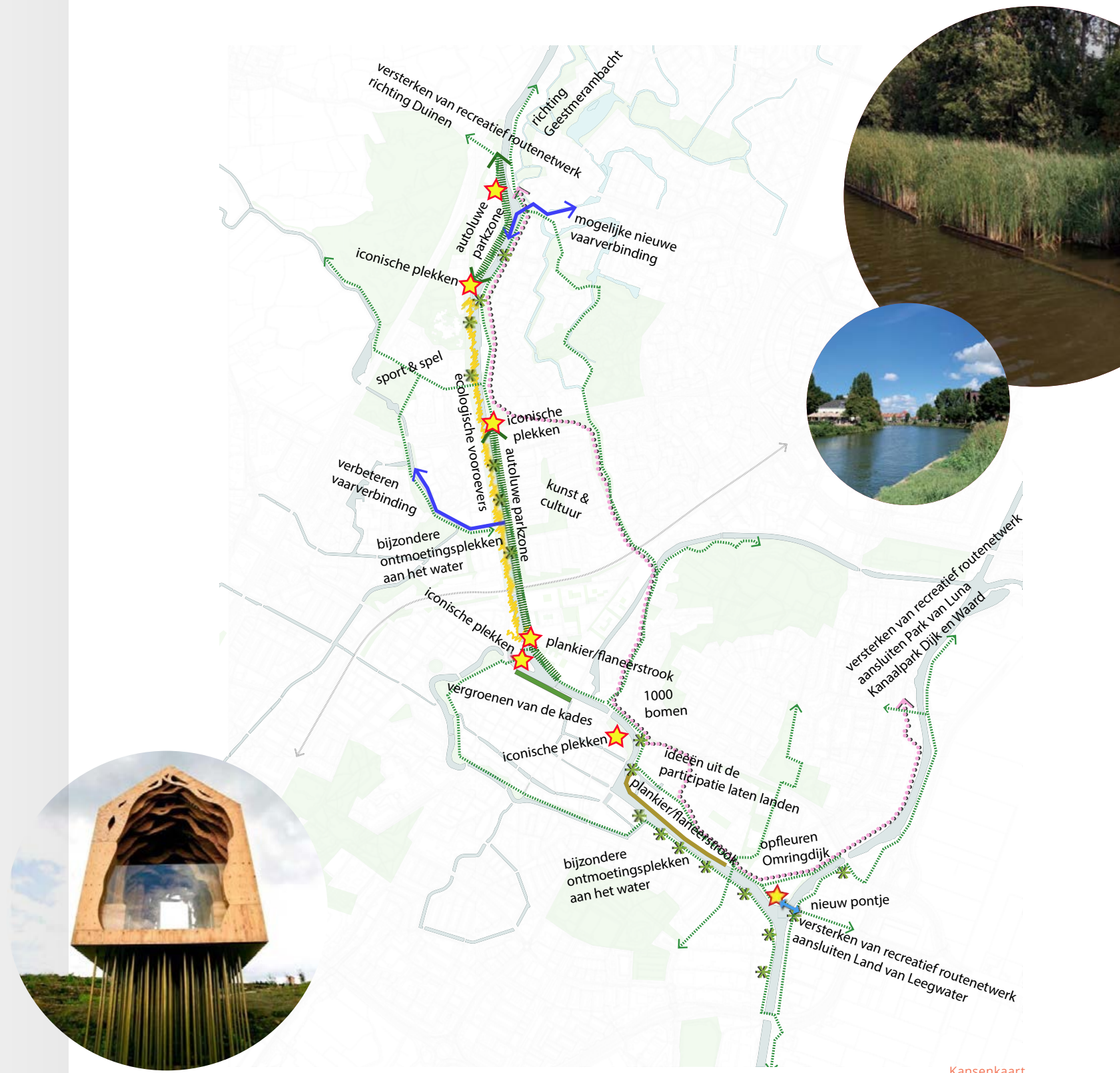
De gemeente overlegt samen met het Hoogheemraadschap, de provincie en Stadswerk072 of aanpassingen wenselijk en mogelijk zijn.

Vooroevers voor meer kwaliteit

De waterkwaliteit in het Alkmaars Kanaal is niet erg goed. Dit is een gegeven waarin we de komende periode rekening mee moeten houden, de waterkwaliteit verbeteren is namelijk niet eenvoudig. Daarvoor is een aanpak op een hoger schaalniveau en voor een langere termijn (kaderrichtlijn Water etc) nodig. Een natuurlijke zuivering door moerasoevers ontbreekt, langs vrijwel het hele kanaal staan stalen damwanden. De damwanden breken de golfslag van boten, zodat de oevers niet afkalven. Er is geen ruimte voor brede glooiende natuuroevers. Wat op zich niet vreemd is voor een gegraven kanaal, het is en blijft immers een artificieel landschappelijk element.

Geen meanderende oevers dus. Wel worden meer technische oplossingen met vooroevers onderzocht. Die bieden potentieel ruimte aan moerasplanten en kunnen, mits van enige omvang, voor een verdere ecologische

verrijking zorgen. Het waterzuiverend vermogen is evenwel beperkt, enerzijds door de beperkte omvang en anderzijds door een continue aanvoer van gebiedsvreemd water in het boezemsysteem.

Kansenkaart

2. RAAMWERK EN PROGRAMMA

Met het aanpakken van de thema's groen, oevers en de recreatieve netwerken voor (recreatie-) vaart, fietser, wandelaar en autoverkeer, is het raamwerk voor het KanaalPark in de basis gereed. Maar een park zonder aanvullend programma is niet veel meer dan een uitgewerkt beplantingsplan. Een park krijgt betekenis en identiteit als er ruimte is voor sociale interactie en ontmoeting, cultuur, sport, spel en vertier.

Rust, reuring en iconische plekken

Op basis van het raamwerk en de stedelijke context zijn plekken aangegeven voor 'Rust en Reuring'. In de zonering van het park is rekening gehouden met zowel de rustzoeker, de sportieve als de ontdekkende recreant en met al dan niet georganiseerde activiteiten. Ook is er ruimte voor spontaan gebruik. En dat alles zonder elkaar in de weg te zitten.

Langs het grote plangebied van het KanaalPark zijn volop kansen voor een aantal 'iconische' plekken. Plekken met veel reuring en vertier, waar ook commerciële en (kleinschalige) horeca kan landen. Dergelijke plekken vallen vaak samen met de stedelijke ontwikkelingen en plekken waar je grotere concentraties bezoekers kan verwachten. Sommige liggen er al. Veelal beginnend met placemaking op basis van een zekere tijdelijkheid en 'organische ontwikkelstrategieën' in stedelijke herontwikkelingen.

Deze locaties bieden de kans om binnen het raamwerk van het KanaalPark, flexibel in tijd en ruimte, mogelijkheden te creëren voor verrassende experimenten. Want ook het park zal zich langzamerhand ontwikkelen en meegroeien met de tijd en de behoeften van de gebruikers. Het raamwerk is daarom een vangnet voor initiatieven die via de participatie zijn ingebracht of spontaan opkomen.

De Karavaan in Victoriepark

Rustplekken vragen net zoveel aandacht als de actieve plekken. Een simpel bankje op een weloverwogen plek of een bijzondere zitplek met kunstzinnige objecten zonder verdere opsmuk. In de schaduw of juist in de zon met uitzicht over het kanaal. Plekjes om te mijmeren, te mediteren of even te pauzeren als welverdiende lunch break of als tussenstop in een langeafstandswandeling. Het kan allemaal.

Herkenbaarheid met kunst

Met kunst in de openbare ruimte krijgt het KanaalPark meer 'gelaagdheid'. Door op een aantal specifieke plekken grotere objecten te plaatsen, uiteenlopend van bijvoorbeeld een landart-uitzichtpunt tot spectaculaire fontein of waterkunstwerk, krijgt het park meer betekenis. Verder kan welhaast terloops met kunst worden gestrooid in het park. Daarom komt er een Masterplan Kunst voor het hele plangebied van het programma Alkmaars Kanaal, wat een tijdpad en een raamwerk met logische plekken voor kunst beschrijft. Daarnaast is het KanaalPark volgens inwoners een ideale locatie met een prachtig decor voor kunstmanifestaties, denk aan de Karavaan, Alkmaar Light festival enzovoort.

Markante cultuurhistorie en erfgoed

Onderdeel van de programmatische vulling van het KanaalPark is uiteraard ook de rijke cultuurhistorie. Op zichzelf is het kanaal al een cultuurhistorisch relict, een 'man-made'

handelsroute waar de stad zich omheen ontwikkeld heeft. In die zin is het Kanaal(-Park) een tijdslijn die door de stad loopt waaraan je de ontwikkeling van de stad goed kan aflezen. Minder zichtbare relictten zijn het spoorlijntje Bello richting Bergen of het galgenveld in Oudorp. Mooie bestaande herkenningpunten zijn de Accijnstoren op de Bierkade en de verschillende markante oude bruggetjes langs het kanaal. Het erfgoed in en langs het kanaal is een dankbaar gegeven en past goed in het raamwerk. Of andersom, het raamwerk voegt zich naar deze elementen, die kans laten we natuurlijk niet liggen. Zo krijgen oude relictten – op basis van particulier initiatief – soms een nieuwe recreatieve betekenis, zoals Ringersfabriek en het IJkgebouw. Ontwikkelingen die het groenblauwe raamwerk versterken.

Er is ook oog voor modernere monumenten: zo zou het spoorbrug seinhuisje dat mogelijk bij de ontwikkelingen rond Helderseweg verplaatst zou moeten worden een nieuwe, recreatieve functie kunnen krijgen. En dan hebben we de schoorsteen op het Jaagpad, de windmolens en de restanten van oude stadspoorten ook nog. Markante punten in de routing door het park. Aandacht gaat ook uit naar de Westfriese Omringdijk, dat – net als het kanaal – een door mensenhanden aangelegde hoogstandje is. Beiden zijn belangrijke identiteitsdragers (of belangrijke landschapselementen) in onze provincie. De Westfriese Omringdijk doorsnijdt op diverse plekken het trace van het KanaalPark. Het KanaalPark biedt nu de kans om deze route door de stad weer steviger aan te zetten en herkenbaarder te maken.

Het raamwerk voor het park biedt de basis voor veel verblijfskwaliteit. Daarnaast heeft een park ook programmering of invulling nodig. Dat wordt in behandeld in het volgende hoofdstuk.

Ringersplein, plek voor reuring en vertier

3. RANDVOORWAARDEN

Technisch profiel van oevers

Het ontwerp van een oever of kade is afhankelijk van het technisch profiel en de functie van die oever of kade. Een oever of kade kan een waterkerende functie hebben en beschermt het achterland tegen overstromingen. Bevoegd gezag is het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). De ‘Legger waterkeringen’ beschrijft welk gebruik van de kering en de ruimte eromheen is toegestaan. Nabij een waterkering mag namelijk ook niet zomaar gegraven of geheid worden. Op sommige plekken langs het kanaal is het technische profiel van de waterkeringen over-gedimensioneerd, aldus HHNK. Dat biedt kansen voor het KanaalPark. Het HHNK ziet op sommige plekken zeker kansen voor een aanpassing van dat profiel zoals het verlagen van die oever, wat een groene meer glooiende oever of het planten van bomen mogelijk maakt. Het HHN en Stadswerk072 beoordelen samen of aanpassingen wenselijk en mogelijk zijn. De gemeente komt met voorstellen.

Kabels en leidingen

Het is druk in de ondergrond van het plangebied KanaalPark. Zowel de ondergrondse infrastructuur voor energie en warmte evenals de verzwaring van het elektriciteitsnetwerk en de klimaat-adaptieve maatregelen hebben een grote boven- en ondergrondse ruimteclaim. Vaak liggen de kabels en leidingen in de oevers en in de bodem van het kanaal. Het is noodzakelijk om het inpassen van al deze opgaven goed op elkaar af te blijven stemmen. Dit vraagt om een weloverwogen beslissing over de belangen die een plek in de ondergrond moeten hebben.

Er moet, naast de bovengrondse ruimtelijke afweging, ook worden gezorgd voor ook een goed afgewogen ondergrondse ruimtelijke ordening.

Eigendommen/zones

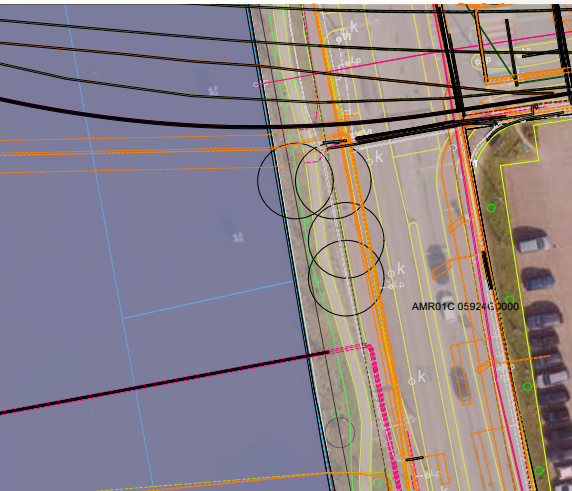
Langs het Alkmaars Kanaal is het overgrote deel van de gronden in de bestaande stad van de gemeente. Andere grondeigenaren zijn HHNK, provincie of een particuliere eigenaar. In de Ontwikkelgebieden geldt voor de gronden langs de oever van het Alkmaars Kanaal dat het eigendom in de tijd kan veranderen. Soms realiseert een ontwikkelaar een stuk grond waarna deze als openbare ruimte wordt overgedragen naar de gemeente. Ook kan de gemeente besluiten om gronden te verkopen of te ruilen.

Bodem- en waterverontreinigingen,

In Alkmaar zijn enkele plaatsen waar activiteiten in het verleden hebben geleid tot bodem- en grondwatervervuiling. De locaties zijn bekend. Als er sprake is van bodem of waterverontreiniging wordt dit in de betreffende parkzone onderzocht.

Gevaarlijke stoffen en niet-gesprongen explosieven

Locaties met gevaarlijke stoffen of bouwwerken staan in een bestemmingsplan. De beperkingen die daarvoor gelden zijn richtinggevend voor het ontwerp van het park. Commerciële boten vervoeren een variëteit aan stoffen. Via het water kanaal worden soms ook gevaarlijke stoffen vervoerd. Als zo’n boot moet wachten, zijn er enkele aan-

Drukte in de ondergrond

legplekken buiten bewoond gebied aangewezen.

Recent is een kaart opgeleverd met zogenoemde niet-gesprongen explosieven in de gemeente Alkmaar. Voorafgaand aan werkzaamheden doet de gemeente altijd onderzoek. In de parkzones wordt, waar relevant, aandacht aan dit onderwerp besteed.

Grondwaterstand en klimaatverandering

De verwachting is dat weersextremen vaker zullen voorkomen. Het KanaalPark houdt daar rekening mee. Wateroverlast, hitte en droogte is een uitdaging in alle parkzones, maar de impact van klimaatveranderingen kan per locatie verschillen. Het natuurlijke systeem en de inrichting maken het verschil. Voor planten en bomen is de grondwaterstand en de toevoer van hemelwater erg belangrijk; fluctuerende of langdurig te hoge

of te lage grondwaterstanden maken bomen en planten kwetsbaar. Hemelwater infiltreren, bergen en vasthouden is het credo. Er zijn echter ook gebieden met hoge grondwaterstanden en of veel verharding, die eerder en heviger wateroverlast ervaren. Dat vraagt om een goede mix aan klimaatadaptatiemaatregelen.

Overstromingsrisico’s worden vooral bepaald door hoogteligging ten opzichte van grote watergangen. Uit onderzoek van het HHNK blijkt dat alleen voor Viaanse Molen en enkele stroken langs de kades van het Noordhollandsch Kanaal lichte overstromingsrisico’s gelden. Langs het hele plangebied van het KanaalPark wordt rekening gehouden met de waterhuishouding en de bodemgesteldheid. Hierbij wordt ook gekeken naar het historisch gebruik van de gronden, in relatie met de samenstelling van de ondergrond.

Beschikbare berging in de bodem

6.

Hemelwater

Op dit moment hebben de oevers geen rol van betekenis in het tegengaan van hemelwateroverlast of (tijdelijk) bergen van hemelwater; het hemelwater stroomt nu via de verharde oevers direct af naar het kanaal. Op slechts enkele plekken langs het kanaal leidt hemelwater in het geval van een grote bui tot overlast, vaak is dat bij tunnels of plekken met een diep gelegen maaiveld.

Voor toekomstige bouwontwikkelingen draagt het KanaalPark bij aan de verkoeling in de stad. Er komen meer bomen en ook zal er meer water infiltreren in de bodem. Zo draagt het KanaalPark bij aan de waterbergingsopgaven. Groen, geplant in volle grond maakt het verschil. Ook is op sommige plekken het KanaalPark een geschikte plek voor waterberging teneinde wateroverlast in het omliggende gebied te verminderen. Zowel technische en natuurlijke manieren van waterberging zijn met maatwerk mogelijk.

Blauwalg kleurt het water groen

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit van het kanaal is vaak slecht, met als belangrijkste oorzaak: nutriënten. Vervuild afstromend hemelwater, overstorten en landbouw gerelateerde stoffen bevatten veel nutriënten en verminderen de kwaliteit van het water. De nutriënten verhogen vervolgens de kans op blauwalg, wat ongezond is voor mens en dier. Het water in het kanaal is om deze en andere redenen niet geschikt als zwemwater.

Geen zwemwater

De stroming, de waterkwaliteit en de aanwezigheid van vele boten maakt dat zwemmen is verboden. Feit is dat er op enkele plekken toch wordt gezwommen. Tijdens het participatieproces rond het KanaalPark gaven mensen aan dat zij graag meer zwemplekken zouden willen. Op dit moment is dat niet mogelijk. Wel is gezocht naar een openlucht zwemlocatie. In het verleden lag er langs het Zeglis ter hoogte van de Schelphoekgracht en het Baanpad een drijvend openlucht zwembad in het kanaal. Onderzocht kan worden of een dergelijke functie op deze plek of een andere plek langs het kanaal terug kan komen.

Het oude zwembad in het kanaal

6.

4. HINDERCONTOUREN

Het plangebied KanaalPark doorsnijdt 17 bestemmingsplannen. Hindercontouren rondom molenbiotopen, veiligheidszones rondom LPG-opslag en bepaalde kabels en leidingen beïnvloeden het ontwerp van het KanaalPark. Voor elke parkzone wordt hier apart naar gekeken.

Veiligheidszone LPG-opslag

Binnen de gebiedsaanduiding ‘Veiligheidszone - lpg’ gelden verschillende hindercirkels:

- 1. binnen 40 meter mag in het kader van plaatsgebonden risico geen kwetsbare objecten worden gebouwd;
- 2. binnen een straal van 150 meter mag in het kader van explosieaandachtsgebied het groepsrisico niet toenemen.

Molenbiotoop

Bij de inrichting van het KanaalPark moet rekening gehouden worden met een aantal molens en hun bijbehorende hindercontouren van de molenbiotoop.

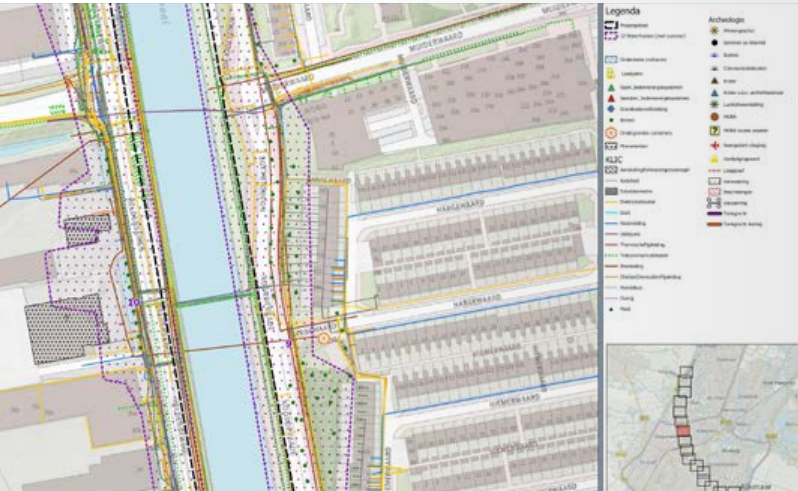
Aan de oude Helderseweg nabij de Vlotbrug ligt de Sluismolen. Rond deze molen geldt een molenbiotoop van 400 meter. Daarbinnen gelden restricties met betrekking tot hoogte van gebouwen en/of bomen. Een andere molen waar rekening mee moet worden gehouden is De Viaan. Op slechts enkele plekken raakt haar molenbiotoop het plangebied KanaalPark. Er dient bij het planten van bomen rekening gehouden te worden met deze molenbiotopen. Het gaat dan om het gearceerde deel in het plangebied.

Aan de Jan van Scorelkade staat de molen De Eendracht, een poldermolen, deze beïnvloedt het plangebied niet.

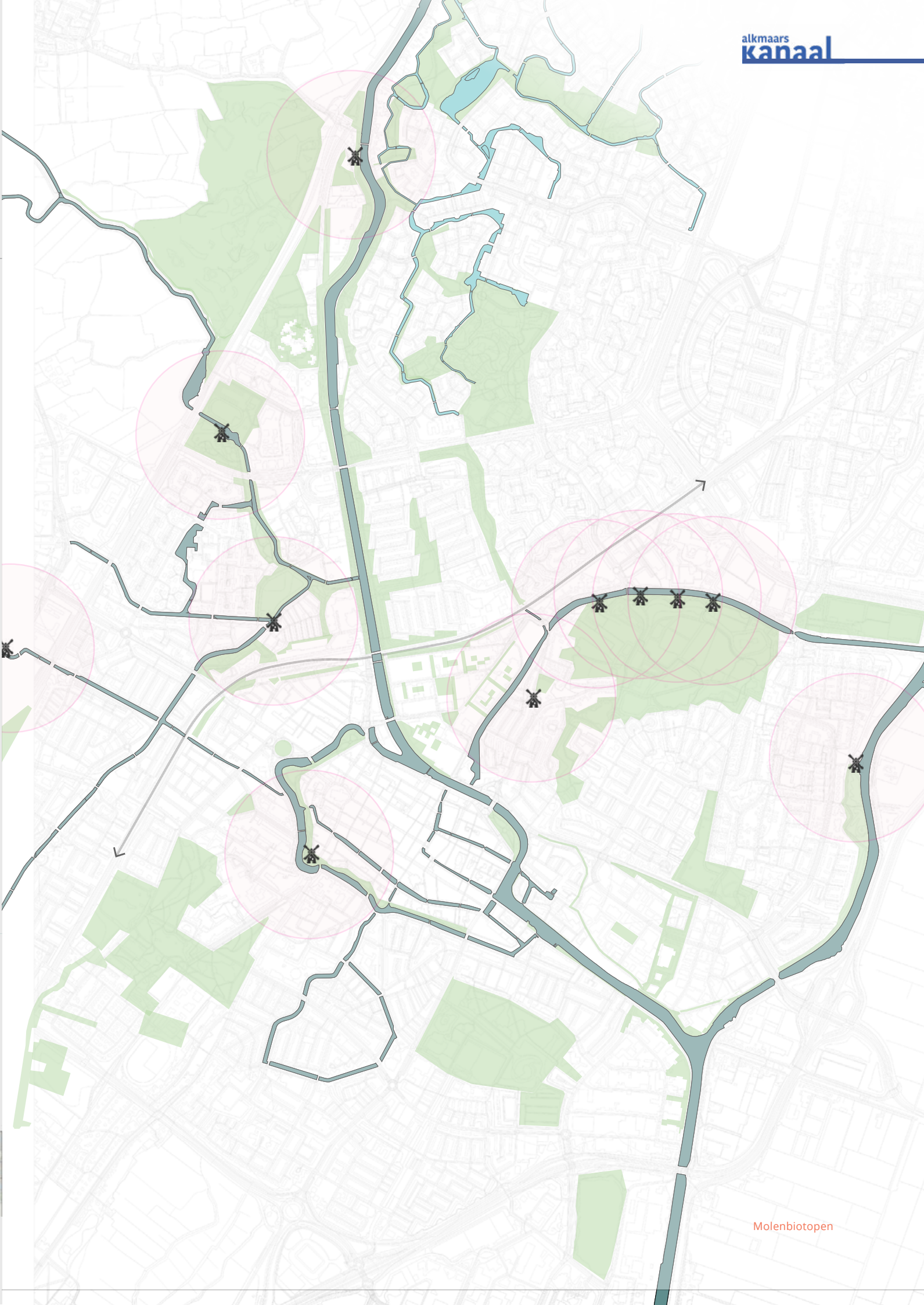
De Ambachtsmolen aan de westkant van Oudorp is een boezemmolen en ligt in de 16e parkzone. De plannen voor deze parkzone sluiten aan op de bestaande polder en waterlandschappelijke inrichting. Deze molen beïnvloedt het KanaalPark niet.

Windvang

Vanuit de commerciële vaart dient bij de nieuwbouw rekening te worden gehouden met windvang. Windvang is een term uit de scheepvaart wat betekent: de mate waarin de wind in de zeilen blaast of de mate waarin een schip met de wind te maken heeft. Windvang kan een negatief effect op bestuurbaarheid van de commerciële boot hebben. Langs het Alkmaars Kanaal kan windvang ontstaan door een specifieke plaatsing van bomen en gebouwen ten opzichte van het water.

inventarisatie beperkingen in de ondergrond

Molenbiotopen

7. Ruimtelijk raamwerk

KanaalPark

RUIMTELIJK RAAMWERK

7.

1. WATER

Binnen dit Ontwikkelkader KanaalPark spelen diverse thema's een rol. Denk aan water, groen en routes of voorzieningen. Elk thema vormt een laag in het plan. Gestapeld vormen deze planlagen het raamwerk voor het KanaalPark. Hierna wordt ingegaan op de verschillende thema's, te weten: "Water", "Verkeer en parkeren" en "Groen, klimaat en biodiversiteit".

Oevers

Het KanaalPark start – vanzelfsprekend- met het kanaal zelf. Ambitie is om van het kanaal een verbindend element te maken, waar het nu op veel plekken vooral als een barrière wordt ervaren. Deels komt dit door de stadsuitbreidingen, die vaak met de rug naar

het kanaal ontwikkeld zijn en een introvert karakter hebben. De oevers zijn nu slecht toegankelijk; hoge stenige kades of steile taluds waardoor de recreant op afstand wordt gehouden.

Het doel is het water benaderbaar en beleefbaar maken. Door bijvoorbeeld de oever te vergraven waarmee een jaagpad als wandelpad langs het kanaal in ere wordt hersteld. Tegelijkertijd wordt de oever zo ook toegankelijker voor de waterrecreant, wat wenselijk is op plekken voor horeca.

Langs het kanaal liggen meerdere woonwijken en -schepen. Jarenlang lagen die betrekkelijk anoniem aan de achterkant van bedrijfsterreinen. Met de nieuwbouwontwikkelingen en het KanaalPark komen ze ineens prominent in beeld. Op enkele plekken belemmeren ze het zicht op het water en sommige oevers zijn langzamerhand verrommeld met bouwwerken en anderszins.

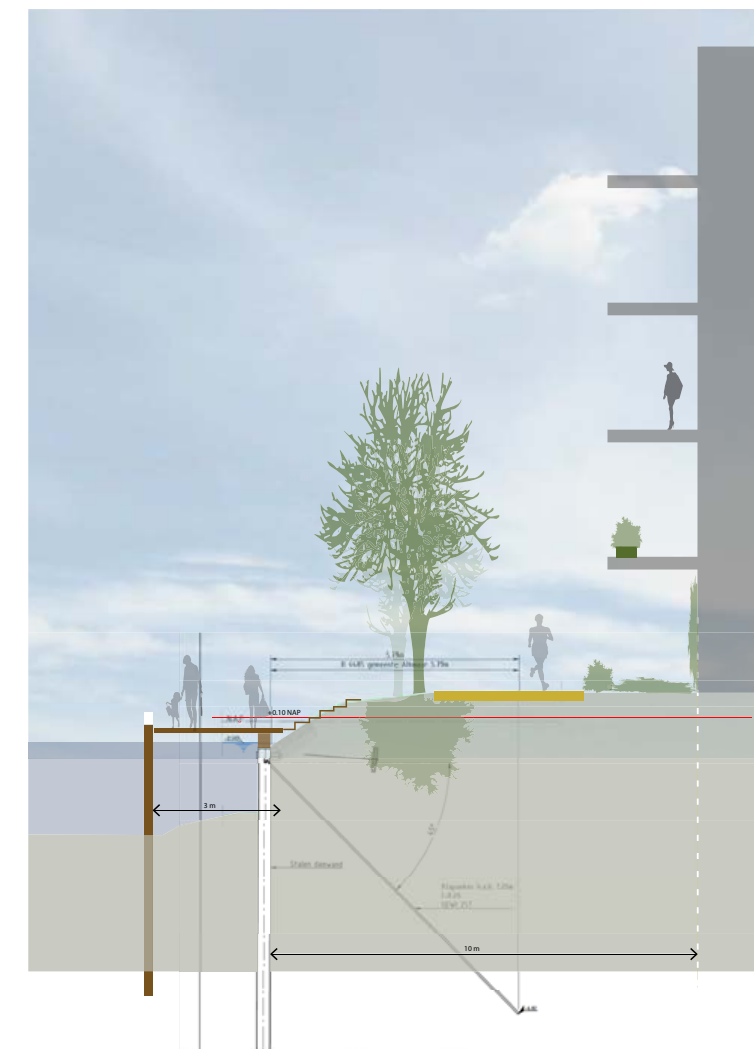
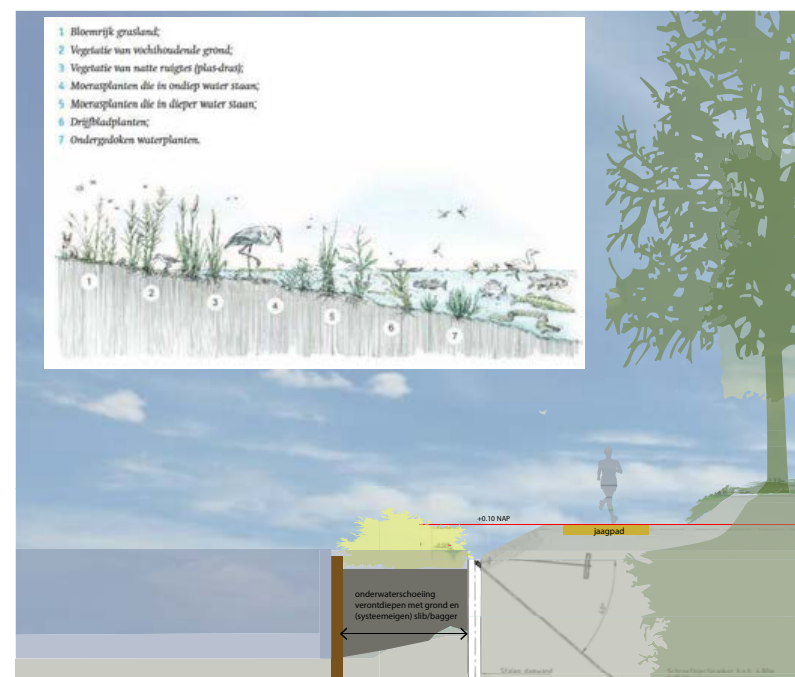
Het KanaalPark wil, in afstemming met de ontwikkelgebieden, hierin graag een kwaliteitsslag maken. Het uitgangspunt is: meer zicht op het water, alsook een kwaliteitsslag als het gaat om de overgangen van privé naar openbaar groen. De oevers van het kanaal zijn in principe openbaar.

Steigers

In aansluiting op de wensen vanuit de participatie, hopen inwoners op meer aanlegplaatsen, steigers en plankieren. Dit bevordert de kleine recreatievaart (sloepen, open boten, kano's, SUP en dergelijke). Op verschillende plekken, bijvoorbeeld bij bestaande dukdalvers en meerpalen, kunnen steigers tussen deze palen en de damwand worden geplaatst, zonder dat deze inbreuk doen op het profiel van de vaarroute.

Aan zo'n steiger kan dan weer een verblijfsplek of flaneerstrook worden gekoppeld, zodat er een wisselwerking tussen water- en landrecreatie kan plaatsvinden en het kanaal zelf 'mee gaat doen' met het KanaalPark. De kleine recreatievaart kan hier incidenteel aanleggen, het zijn geen vaste ligplaatsen, maar plekken om even aan te leggen, in- en uit te stappen, ijsje te halen enzovoort.

Aan vaste overnachtingsplekken en ligplaatsen voor passanten is momenteel in de gemeentelijke passantenhaven geen gebrek.

7.

Vaarroutes

De ontwikkeling van de kale oevers naar een park maakt het kanaal als vaarweg visueel een stuk aantrekkelijker. Het kanaal verbindt diverse binnenstedelijke vaarroutes en routes met het achterland. Het rondje Singel is de bekendste; een veel gebruikte route voor bootjesverhuurders en de commerciële rondvaart.

Minder bekend zijn de routes door de Bergermeer en die richting Egmond, beide liggen op boezempeil en zijn voor kleine (fluister) boten en kano's bevaarbaar. Knelpunt in deze route is de lage duiker in de Helderseweg ter hoogte van de Gasfabriek. Deze duiker is qua hoogte beperkt, waardoor sloepjes moeten omvaren en er geen rondje mogelijk is. Achter deze lage duiker ligt ook de enige openbare boothelling. Het verhogen van die duiker wordt momenteel onderzocht op technische en financiële haalbaarheid.

In Alkmaar Noord ter hoogte van 't Rak, zijn de waterpartijen in de woonwijken grotendeels bevaarbaar, in de stedenbouwkundige opzet zijn vele bruggen en doorvaarbare duikers opgenomen. Een fysieke verbinding naar het Alkmaars Kanaal ontbreekt echter, er moet namelijk een peilverschil van ongeveer een meter worden overbrugd. Voor kano's is reeds een overstapplaats beschikbaar, voor sloepjes en kleine motorboten is die verbinding er nog niet.

In navolging van de Visie Alkmaarse Binnenwateren 2021-2026 zal de focus gaan liggen op elektrisch varen, zowel voor bewoners als

Waterrecreatie

voor de dagverhuur boten die veelvuldig gebruik maken van het vaar netwerk.

Samenvattend: de kaders vanuit Water(recreatie)

1. Het water is in het hele KanaalPark beleefbaar en benaderbaar. Waar mogelijk worden oevers verlaagd / jaagpad hersteld / met vlonders en steigers benaderbaar
2. In het KanaalPark is zicht op het water. Waar woonboten liggen wordt optimale inrichting gezocht om transparantie te behouden of te creëren.
3. De oevers van het KanaalPark zijn openbaar toegankelijk. Dit is juridisch planologisch geborgd.
4. Langs de oevers liggen in principe geen tuinen. In de Ontwikkelgebieden ontwerpen we waar nodig tuinen mee. Bestaande gebieden passen we waar nodig aan.
5. In het KanaalPark is op aangewezen oevers ruimte voor reuring en iconische plekken
6. Recreatievaart wordt waar mogelijk beter benut en verbeterd door meer verbindingen met het achterland, ligplaatsen en meer aanlegplaatsen (geen overnachtingen).

7.

2. VERKEER EN PARKEREN

Verkeer/automobiliteit

Binnen het plangebied KanaalPark liggen een aantal verkeersaders die van wezenlijk belang zijn voor de bereikbaarheid van de binnenstad. Die wijkontsluitingswegen liggen vaak tussen het water en de woonwijk waardoor, zeker bij hoge verkeersintensiteiten en hogere snelheid, een barrière ontstaat. Bovendien vraagt die infrastructuur nogal wat ruimte in het openbare profiel. Met veel asfalt en andere verharding niet behulpzaam bij het reduceren van hittestress.

Sterke samenhang met Mobiliteitsvisie

In het verlengde van de mobiliteitsvisie kunnen duidelijke keuzes gemaakt worden in het verkeersregime en ontstaan er wellicht mogelijkheden om intensiteiten te verlagen.

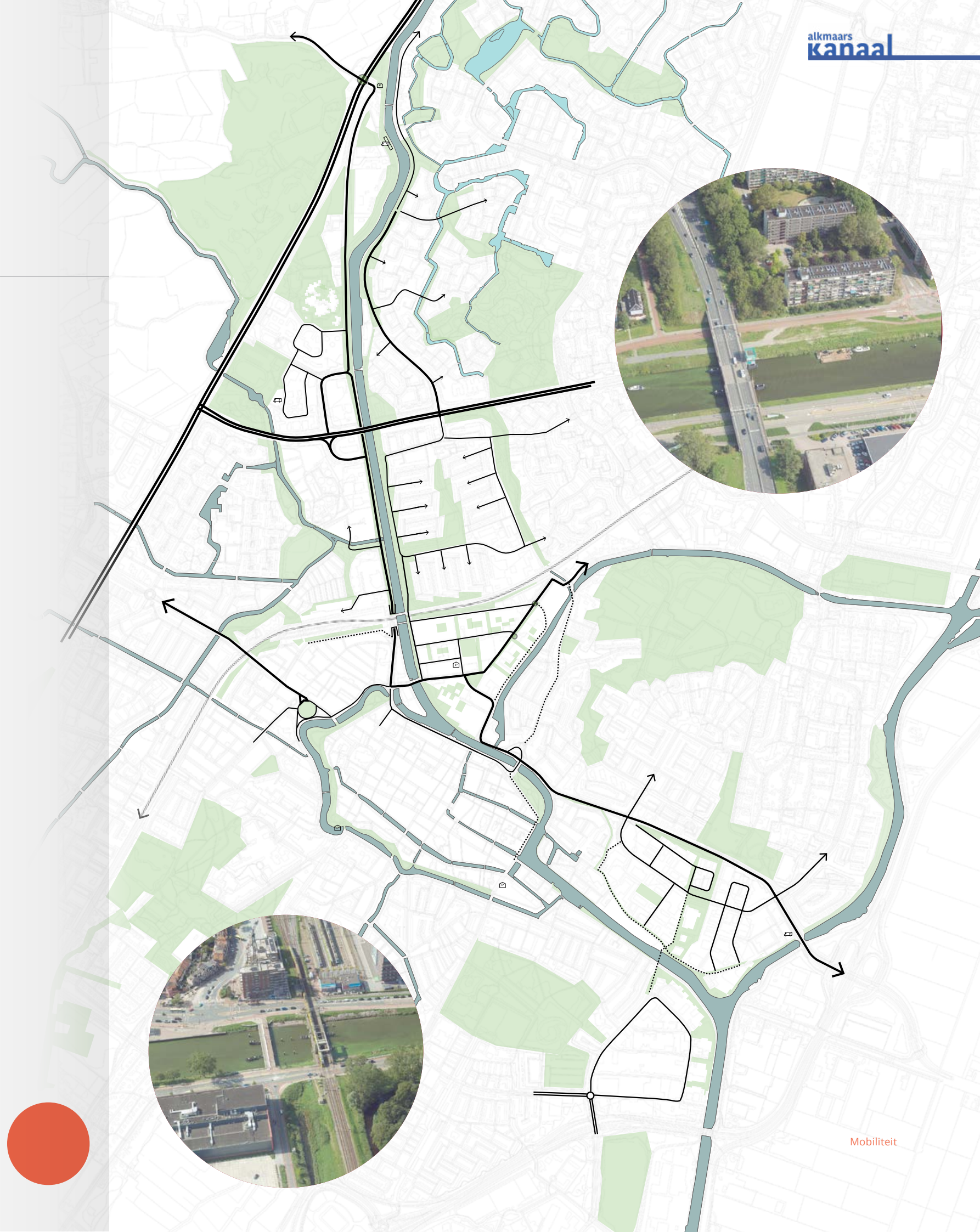
Twee projecten zijn van grote invloed op de inrichting van het Kanaalpark: 1) Spoorwegonderdoorgang Helderseweg en 2) Bestevaerbrug tussen de ontwikkelgebieden Oudorp en Overdie.

Project 1: kans op vergroening zone zijde Noorderstraat

Als de nieuwe spoorwegonderdoorgang aan de Helderseweg wordt gerealiseerd, heeft dit naar verwachting invloed op de afname van de verkeersintensiteit aan de Noorderstraat. Als deze verkeersintensiteit afneemt, kan gedacht worden aan het verlagen van de toegestane snelheid. Zo kan de inrichting van het wegprofiel smaller worden uitgevoerd en ontstaat ruimte om een groener en aantrekkelijker fiets- en voetpad te realiseren langs het Kanaal.

Project 2: kans op goede en aantrekkelijke verbinding tussen Oudorp en Overdie

Het realiseren van een nieuwe brug tussen de ontwikkelgebieden Oudorp en Overdie heeft invloed op de inrichting van de oevers langs deze gebieden. Het is wenselijk om een aantrekkelijk en doorlopend fiets- en wandelpad langs het kanaal in beide gebieden te realiseren. Daarnaast is een goede en aantrekkelijke verbinding tussen beide gebieden van belang. Vanuit het Kanaalpark bestaat de wens om zo'n brug als markant bouwwerk uit te voeren.

Parkeren

In principe wordt er in het KanaalPark niet geparkeerd, maar door aanleg van het KanaalPark zullen ook geen parkeerplekken verdwijnen. Kleine uitzondering wordt gemaakt voor de inpassing van camperplaatsen. Campers staan nu nog vaak in het Centrum of Overstad. Door aan de uiteinden van het park een goede camperplaats te bieden kunnen toeristen via het park – per fiets of wandelend – het centrum bezoeken en vermindert de parkeerdruk in het centrum. Diezelfde overweging zou ook voor touringcars kunnen worden gemaakt. Camperplaatsen hier alleen voor korte parkeren: max 1 nacht. Voor langer verblijf is er de camperplaats/camping Alkmaar.

Openbaar vervoer

Het park is goed bereikbaar met het openbaar vervoer, er lopen meerdere buslijnen en ook het station ligt vlakbij. Op enkele locaties wordt gekeken of de busbaan verlegd kan worden om meer aaneengesloten ruimte voor groen en meer geluids- en visuele rust voor parkbezoekers te realiseren.

Langzaam verkeerroutes

Fietsers en voetgangers krijgen voorrang in het KanaalPark. Een fijnmazige structuur van fiets- en wandelpaden is cruciaal. Voor aanliggende woongebieden is het doel om diverse ommetjes te creëren, daarbij is het belangrijk dat de wandelaar ook 'de overkant' van het kanaal kan bezoeken. Het water gaat dan ook echt meedoen in het park. Daarnaast komt het park in een aantal doorgaande (snelfiets)routes te liggen, bijvoorbeeld een route naar het strand, Geestmerambacht, Land van Leeghwater en park van Luna, het recreatieve achterland. Het park de Oude Kwekerij is een bestaande plek waar het prettig toeven is en ligt langs een recreatieve omleiding voor langzaamverkeer. Dit recreatieve netwerk sluit aan op het beleid van 'Alkmaar Fietst'. Zowel vanuit

Viaanse Molen als vanuit het stationsgebied is extra aanloop naar dit gebied te verwachten.

Waar mogelijk wordt dit netwerk aangevuld met nieuwe -liefst- vrijliggende fietspaden. Van noord naar zuid de bestaande (blauw) en gewenste nieuwe verbindingen (rood):

1. De bestaande fiets-vlotbrug bij Koedijk
2. Een nieuwe fietsbrug bij het Taqa terrein (ontwikkeld kader Viaanse molen)
3. De bestaande Vlielandbrug (fiets)
4. De Huiswaarderbrug (alleen auto)
5. Twee kleine -vaste- fietsbruggen langs de Bergervaart (onderdeel Alkmaar fietst)
6. Spoorbrug (alleen wandelstrook- gedoogsituatie)
7. Victoriebrug (fiets)
8. Tesselsebrug (alle verkeer. Overbelast, knelpunt fiets en wandelen)
9. Zoekgebied voor extra fietsbruggen Overstad (Ontwikkeld kader Overstadnaast Tesselsebrug en een over Hoornse vaart-zoekgebied)
10. Ringersbrug (voetverbinding)
11. Friesebrug (alle verkeer)
12. Pontje Schermereiland (fietsers en wandelaars)
13. De Bestevaerbrug (coalitieakkoord, ontwikkeld kaders Oudorp en Overdie) voor auto's en fietsers
14. Nieuwe pontverbinding Oudorp-Omval (ontwikkeld kader Oudorp)
15. Bestaande Kraspolderbrug (alle verkeer)
16. Bestaande Leeghwaterbrug (alle verkeer)
17. Kerkbrug/Torenbrug (kippenbrug voor wandelaars en fietsers)

Tezamen vormen deze oeververbindingen een logisch geheel waarbij de onderlinge afstand tussen de verbindingen in het centrale deel (winkelgebieden Overstad en Oude Centrum) logischerwijs wat kleiner is dan in de andere gebieden.

De nieuwe bruggen kunnen mooie landmarks in het KanaalPark vormen. Deze architectonische opgaven vormt daarmee een verrijking voor het park en de stad. Bij het ontwerp van de bruggen is een goede inpassing in het park cruciaal, de landhoofden en hellingbanen mogen geen barrières in het park vormen en zo de eenheid van het park teniet doen. Continuïteit langs de oever is het uitgangspunt.

Veranderingen in verkeersstructuren

Wanneer de keuze wordt gemaakt om het grootste deel van het autoverkeer vanuit het centrum via de Helderseweg naar de ring af te wikkelen dan wordt de Helderseweg tussen de Vlielandbrug en het centrum ook voor fietsers een snelverbinding. Recreatief is dat minder interessant. De inzet is daarom een recreatief alternatief te bieden via de Viaanse molen, langs de Bergervaart naar

de Oude Stadskwekerij en vervolgens weer aansluit op de Helderseweg.

De Kanaalkade en Bierkade hebben een stevig karakter. De Bierkade is goed ingericht op de wandelaar, via de historische kade en de aanliggende plankier. De Kanaalkade heeft minder uitstraling en verblijfskwaliteit en blijft een druk bereden route. Met mobiel groen (bomen in bakken) kan de Kanaalkade echter een stuk vriendelijker en groener ogen, ook bieden bomen schaduw voor fietsers en wandelaars op hete dagen. Als alternatief kan de wandelende of fietsende recreant ook kiezen voor een omleiding via het Bolwerk en De Singel.

Op het Schermereiland ter hoogte van de nieuwbouw aan het Jaagpad is de ruimte voor het KanaalPark zeer beperkt. Recent zijn er enkele bomen geplant. Er ligt een wat ongedefinieerde wandel-fietsstrook langs de woningen, de oever is smal en steil. Onderzocht wordt hoe deze route voor fietsers en wandelaars kan verbeteren.

Samenvattend de Kaders vanuit Verkeer/automobiteit

1. Behalve op de hoofdontsluitingsroutes heeft het langzaam verkeer in het KanaalPark voorrang, de auto en het openbaar vervoer zijn te gast.
2. In het KanaalPark wordt in principe niet geparkeerd.
3. Bij een lage verkeersintensiteit kan met een andere inrichting een prettiger groene verblijfsruimte gecreëerd worden.

Kaders vanuit verbindingen/ langzaamverkeer

4. In het KanaalPark ligt de nadruk op het verfijnen, verbinden en uitbreiden van een (veilige) fiets- en wandelnetwerk.
5. Het park loopt voor wandelaars onder (fiets)bruggen door. Een brughoofd dat begint op maaiveld heeft de voorkeur.
6. De bruggen liggen op logische plekken in het netwerk en worden hoog kwalitatief vormgegeven. Ze zijn een landmark op zich.
7. Het KanaalPark vormt een aantrekkelijke verbinding door de hele stad, wat bijdraagt aan de stimulering van gebruikers en bezoekers om te wandelen en fietsen.

Hoofd fietsroutes

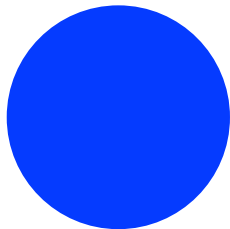
..... snelfietsroute
..... doorfietsroute
..... recreatieve hoofdroute

Smalle oever van het Jaagpad

Verbreden en vergroenen

7.

Hittestresskaart, hoe roder hoe warmer

3. GROEN, KLIMAAT EN BIODIVERSITEIT

Groen

Vergroenen is het derde centrale thema. Niet alleen omdat het een prettige en gezonde omgeving oplevert of omdat met ongeveer 30.000 extra inwoners er een groeiende behoefte is aan recreatief groen. De noodzaak van vergroenen blijkt ook met het oog op hittestress. Het blijkt dat op en rond het kanaal de gevoelstemperatuur op tropische dagen flink oploopt, tot wel 52°C! De hittestresskaart laat goed zien wat volwassen bomen aan verkoeling kunnen brengen. De bestaande Houten en het Bolwerk zijn dan ook duidelijk herkenbaar in het kaartbeeld van de klimaatmonitor. Norm in het klimaatadaptatiebeleid is dat 40% van de langzaamverkeerroutes in de schaduw liggen en dat er binnen afzienbare afstand (300m) schaduwplekken te vinden zijn.

Klimaat

Grasvelden en -bermen warmen ook flink op, echt onaangenaam heet wordt het op verharde vlakken en platte daken. Verminderen van verharding en aanplanten van schaduwbomen is dan ook het devies. De ambitie is om 1000 bomen in het KanaalPark te planten. Het KanaalPark is dan de groene ader die verbindingen legt met de bestaande groengebieden en, naast een ecologisch netwerk, een koele doorgaande routing biedt voor langzaamverkeer uit de wijken richting centrum, en omgekeerd. Dit geldt ook voor de doorgaande fietsroutes richting strand en duinen, Land van Leeghwater, Geestmerambacht en Park van Luna.

Waar mogelijk wordt het KanaalPark vergroot door goede verbindingen te leggen naar de bestaande parken en groenstructuren. Daar waar de ruimte beperkt is of het park een overwegend verkeerskundige functie of stenig karakter heeft, wordt gezocht naar 'groene omleidingen'. Precies daar waar de KanaalParkzone langs de Helderseweg op zijn smalst is, ligt er een mooie route om de Viaanse Molen heen, langs de Bergervaart aansluitend Park de Oude Kwekerij. Een goed en groen alternatief ten opzichte van de korte snellere route langs het kanaal. Ook voor wandelaars creëert dit een mooi ommetje.

Het Bolwerk is ook zo'n groene omleiding. Waar aan de Kanaalkade en Bierkade de mogelijkheden tot stevige vergroening beperkt zijn door wegen, busbanen en ondergrondse infrastructuur, ligt er via het Bolwerk een mooie alternatieve route voor de recreant. Daarnaast moeten mogelijkheden worden gezocht om stenige profielen zo veel mogelijk te vergroenen, bijvoorbeeld met tijdelijk of mobiel groen; flinke bomen in potten.

Vitaliteit en groen

Momenteel worden beleid en de normen ten aanzien van vitaliteit, groen en klimaatadaptatie onderzocht. Centraal staat een goed ingerichte, groene en inclusieve buitenruimte, zowel kwantitatief als kwalitatief, zodat inwoners (jong, oud en/of (minder)valide) zich goed kunnen bewegen in een gezonde, toegankelijke en nabije groene leefomgeving. Voor een dagelijks ommetje, sport of spel en sociale interactie. Een groene omgeving draagt bij aan een gezonder en vitaler woon- en leefomgeving.

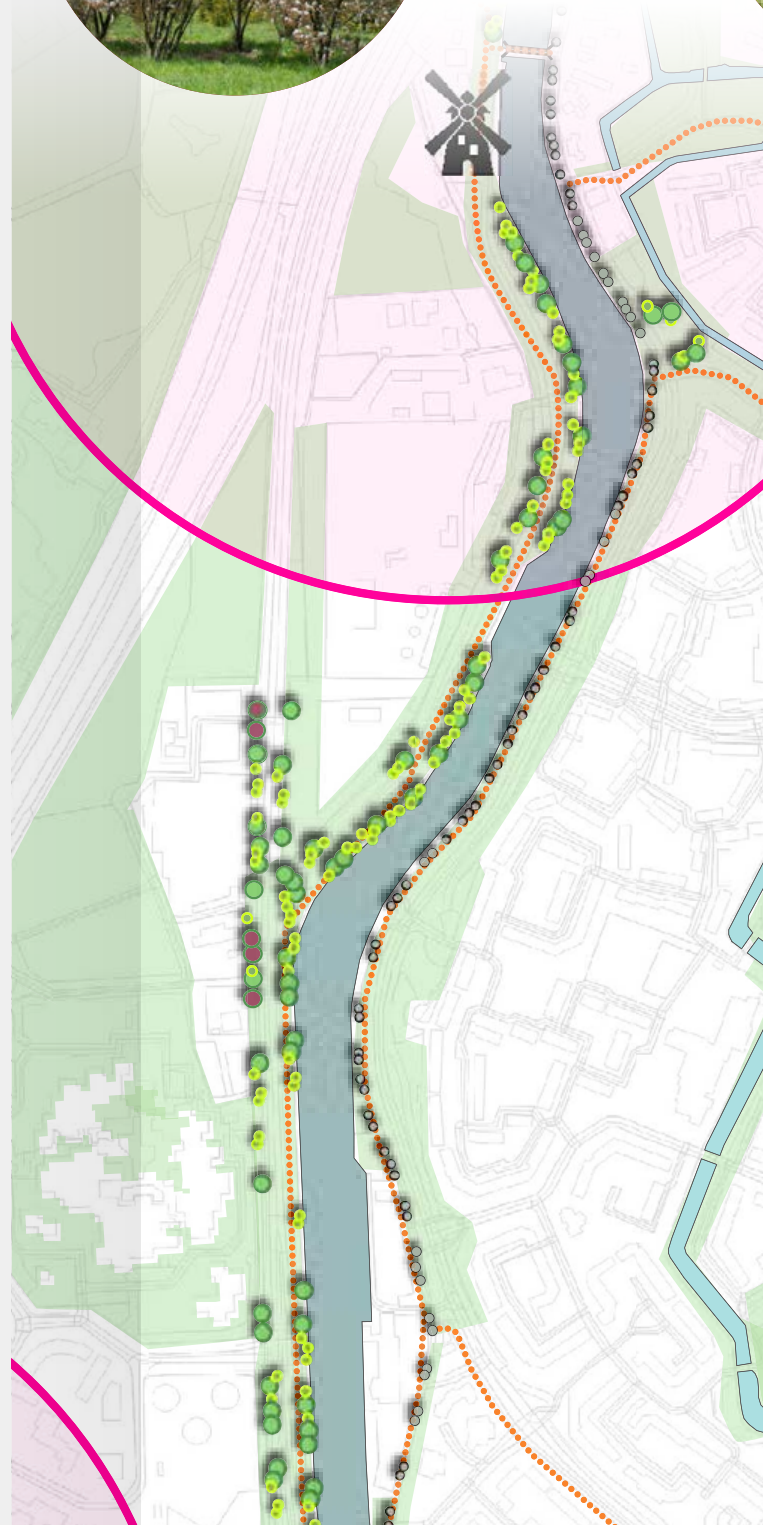
1.000 bomenplan

Binnen de gemeente loopt een project dat het 5.000 bomenplan heet. Deze bomen worden in heel Alkmaar geplant. Binnen het plangebied van het KanaalPark worden daar nog 1.000 bomen additioneel aan toegevoegd. Het 1.000 bomenplan voorziet in een zestal onderscheidende boomstructuren waar het park verder mee vormgegeven kan worden:

- **De eco-mix.** Een gemixt sortiment van inheemse, insectvriendelijke bomen die een hoge biodiversiteit of een habitat oplevert. Afgestemd op het steeds warmer wordende klimaat en drogere perioden. Een mix van 5 tot 10 soorten, afgestemd op de lokale bodemeigenschappen. In wildverband, losse boomgroepen en solitair.
- **De Omringdijk.** Een gevarieerd en duidelijk herkenbaar, landschappelijk geënt sortiment die de omringdijk accentueert. Bijvoorbeeld bloesemrijke soorten of (knot)wilg. Die toevoeging kan de monumentale dijk die op sommige plekken in het stedelijk weefsel lijkt te verdwijnen, weer herkenbaar maken.
- **De Schermerdijk.** Een passende laanbeplanting op- en onderlangs de dijk, zoals die vaker in de polder voorkomt. Dit benadrukt de landschappelijke verschillen binnen het KanaalPark. Populier of Abeel. Wellicht Iep. Een strak ritme passend bij de geometrie van de monumentale polder.
- **De Helderseweg tussen de Huiswaarderbrug en het centrum,** nadrukkelijk als stadsentree vormgeven. Een stevige laan van bomen van eerste orde, bomen

met vooral een statige uitstraling, niet zo zeer geselecteerd op ecologische meerwaarde. Denk aan de Plataan, een robuuste soort die goed tegen verharding kan, weinig bodem-kritisch is en goed snoeibaar of op te kronen.

- **Signaalbomen.** Losse solitaire bomen op specifiek plekken, bijvoorbeeld de entree van voormalige boerenerven, nabij inritten en entrees van buurten en wijken, of gewoon op een mooie plek bij een bankje. Bomen met hoge sierwaarde, niet zo zeer botanisch. Bijvoorbeeld rode Beuk of scharlaken Eik, met een spectaculaire herfstkleur, mede geïnspireerd op het historisch onderzoek naar de klassieke erfinrichtingen van boerderijen.
- **Mobiel groen.** Geïnspireerd op BOSK/ Arcadia in Leeuwarden, waar in 2022 een mobiel bos 100 dagen de stad door trok om mensen bewust te maken van (de noodzaak tot) een groenere omgeving. Het project won de Dutch Design publieksprijs. Er komt een plan om circa 100 mobiele bomen te plaatsen op locaties waar (nog) geen geschikte standplaatsen voor bomen zijn. Denk aan de Kanaalkade, braakliggende bouwvlakken of parkeervlakken met een zekere -tijdelijke- overcapaciteit. Mobiel groen kan, voor een korte of langere periode, deze plekken verfraaien. Naar een centraal opslagpunt voor de bomen die in grote kuubkisten staan, wordt nog gezocht. De bedoeling is dat de bomen na een rondreis door de stad een permanente plek vinden en in het najaar daadwerkelijk worden geplant.

Eco-mix van losse boomgroepen,
Slaantje langs de Omringdijk

Statige laan langs de Helderseweg

Biodiversiteit

Het planten van de beoogde 1.000 bomen geeft een stevige impuls aan een hogere biodiversiteit en een koelere omgeving. De ecologische meerwaarde zit vooral ook in de struik- en kruidlaag daaronder. Die onderlaag kan variëren van zoomvegetatie/ bosplantsoen tot bloem- en kruidenrijk graslanden in de bermen, tot de wat meer aangeharkte kleurrijke heesters en bonte bermen die in het openbaar groen steeds vaker worden toegepast.

De keuze voor een bepaalde inrichting is mede afhankelijk van de lokale situatie. Centraal staat het toepassen van waard- en drachtplanten, bloesem- en vruchtdragende struiken en heesters, om het insectenleven te stimuleren en in navolging daarop vogels, vleermuizen enzovoort. Een benadering die is gericht op het hele (eco)systeem. Specifieke natuurdoeltypen en/of doelsoorten worden in de uitwerkingen per parkzone nader bepaald, op basis van een goede analyse.

Daarnaast liggen er ook kansen in 'natuurinclusief bouwen' en faunavoorzineingen bij bruggen bijvoorbeeld, kleine bouwkundige ingrepen die evenwel een wezenlijke bijdrage kunnen leveren. Denk ook aan de bijzondere flora die op -oude- kademuren kunnen voorkomen.

Vooroevers

De inpassing van natuuroevers in het park is technisch gezien lastig. Onderzocht wordt of het creëren van ondiepe vooroevers achter een onderwaterschoeiing of golfschot tot de opties behoort. Vooroevers hebben nog een ander voordeel: het creëert in- en uitstapplaatsen voor dieren, zodat deze niet verdrinken. Ook kan het dienen als paaiplek voor vissen.

Samenvattend de kaders voor Groen:

1. Het totale plangebied van het KanaalPark zal voor minimaal 60 procent onverhard zijn, maximaal vergroenen in definitieve vorm.
2. Het plangebied KanaalPark wordt overwegend groen, kleurrijk, klimaatadaptief, beheervriendelijk en biodivers ingericht met inheemse bomen, struiken en bloemrijk grasland. Er worden 1.000 bomen geplant.
3. Het KanaalPark biedt op hete dagen verkoeling aan wandelaars en fietsers, dit draagt bij aan het verminderen van de hittestress in de stad. 40% van de routes ligt in schaduw.
4. Waar opgaande begroeiing in het dijkprofiel of door ondergrondse infrastructuur binnen het plangebied KanaalPark niet mogelijk is wordt de toepassing van tijdelijk, mobiel groen (grote struiken of kleine meerstammige bomen in grote potten), onderzocht.

Golfschot met ecologische vooroever (Zuiddijk, Schermer)

- beheerklasse
- A - intensief
  - B - regulier
  - C - extensief
  - aanleg ecologische vooroever

8. Programma

PROGRAMMA

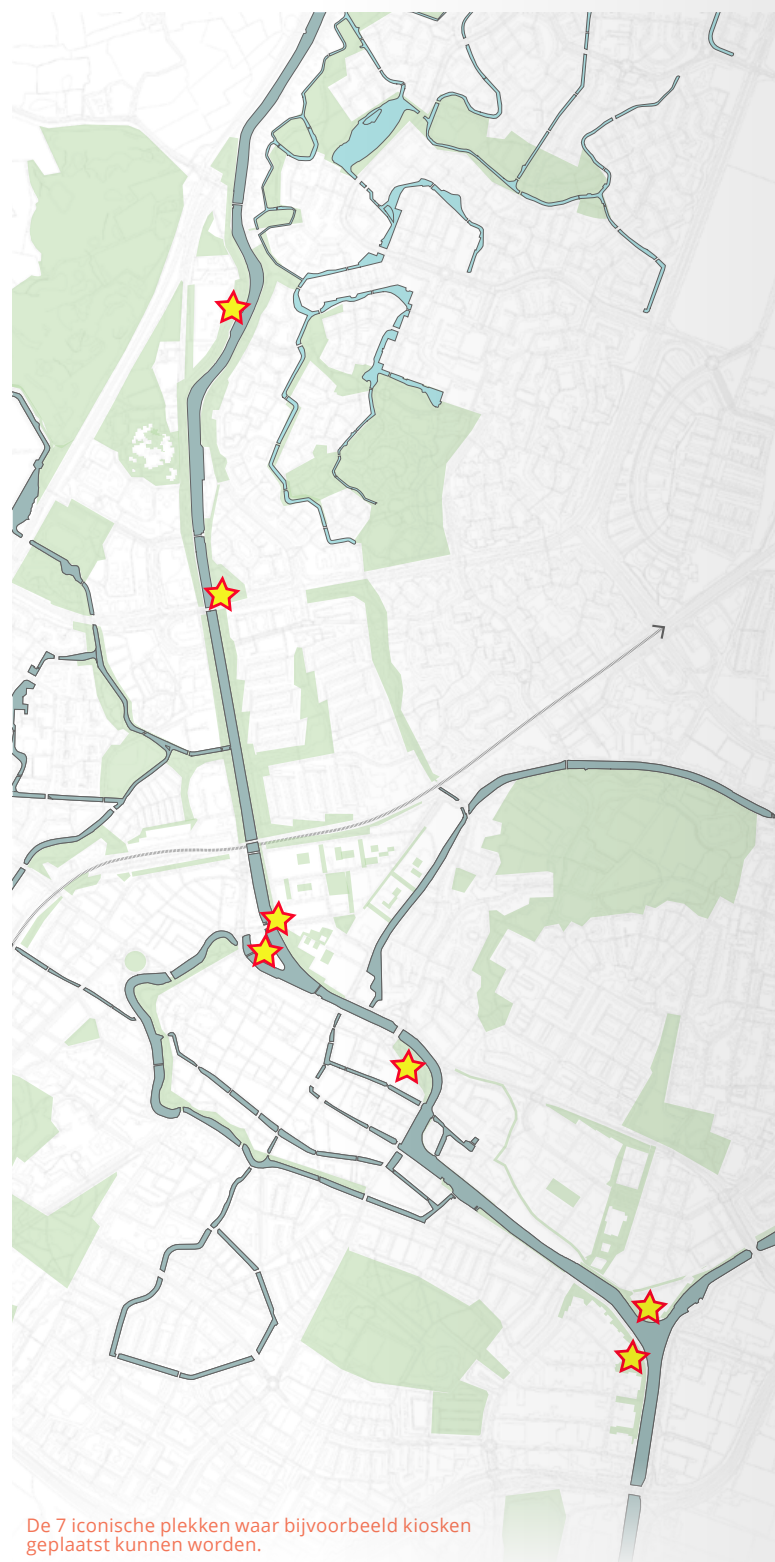
8.

In het raamwerk zijn verschillende speelplekken en rustplekken opgenomen. Daarnaast is het park een vangnet voor initiatieven. Deels komen die al uit participatie naar voren en deels zijn die nog onbekend. Hier wordt ruimte voor vrijgehouden. Er is een aantal plekken aangewezen waar reuring mag ontstaan. Die overlappen vaak met stedelijke ontwikkelingen of liggen daar in het raamwerk waar grotere concentraties van bezoekers kunnen worden verwacht. Of plekken waar simpelweg wat meer ruimte is zonder dat de reuring en levendigheid overlast voor de omgeving oplevert.

1. ICONISCHE PLEKKEN

Inzet is het creëren van aantal 'Iconische plekken' met een bijzondere programmering. Plekken die het park betekenis en identiteit geven. Liefst in co-creatie met de omliggende buurt of wijk. Park de Oude Kwekerij is daar een mooi voorbeeld van. Dit zijn vaak ook plekken waar kleinschalige horeca ingepast kan worden en waar (toegepaste) kunst en culturele activiteiten plaats kunnen vinden. Ook kan een cultuurhistorisch relict aanleiding zijn voor zo'n iconische plek, denk aan het Ringersplein, de Ringersfabriek, het Victoriepark en het IJkgebouw, vallen allemaal onder die noemer.

Kleinschalige horeca in het park kan variëren van ambulante horeca als hippe foodtrucks (of een eenvoudige haringkar) tot kleine kiosken met koffiebar, of kleine eettentjes/lunchroom. Per locatie wordt bepaald of en welke invulling het meest passend is.

De 7 iconische plekken waar bijvoorbeeld kiosken geplaatst kunnen worden.

De 'Iconische plekken voor reuring zijn van noord naar zuid:

Zoeklocatie Sluiseiland

De Sluismolen nabij de Vlotbrug is beeldbepalend en past goed bij de uitgangspunten van het KanaalPark. Het verblijfsgebied rondom de molen is aantrekkelijk voor gezinnen en er liggen kansen om het educatieve profiel te versterken. Een uitzichtpunt met vergezicht over het kanaal en de binnenduinstrand past goed bij dat profiel.

Huiswaarderbrug

Een bijzondere plek met als iconisch element het recent gerestaureerde brugwachtershuisje. Deze parkzone, nu nog regelmatig in gebruik als opslagruimte voor allerlei werkzaamheden aan de kanaaloever, wordt veel groener en biedt straks vertier voor omwonenden van verschillende leeftijden. Mogelijk kan een mix van tijdelijke programma's gericht op sport en spelen, gecombineerd met een aantrekkelijk groene omgeving elkaar hier versterken. De participatie met omwonenden en betrokkenen is hier opgestart.

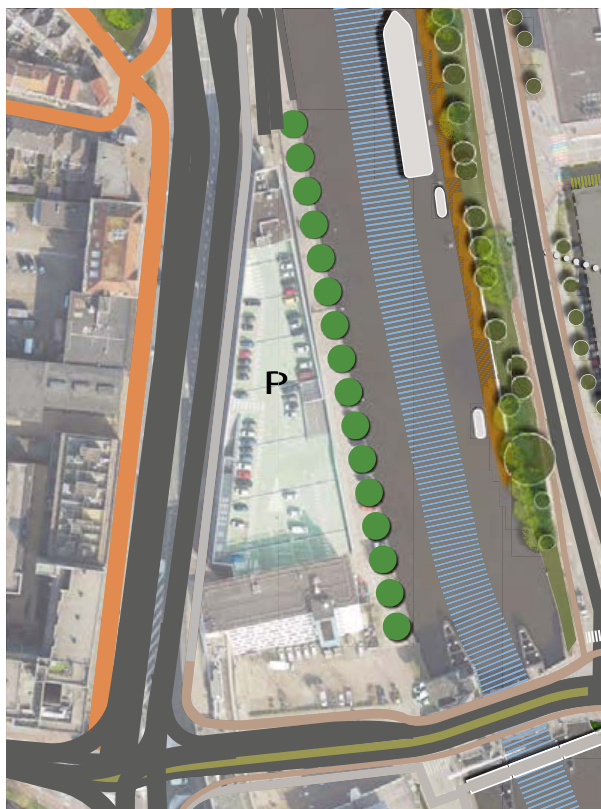

8.

Oever Overstad

Noorderkade of liever, het verlengde Ringersplein. In potentie de plek waar na infrastructurele ingrepen in kader van het mobiliteitsplan, ruimte kan ontstaan voor een verdere vergroening van de openbare ruimte tussen Ringersplein en de bioscoop. In het Ontwikkelbeeld Overstad zijn publiekstreckende functies voorzien. En in het Ontwikkelkader Overstad wordt voorgesteld op de doorontwikkeling van het Vermaakkwartier en krijgt de horeca van het Stadsstrand een permanente invulling. Voor de korte termijn kan, uitgaande van no-regret ingrepen, een steiger in het water langs de Noorderkade worden aangebracht. Daarmee is de oever alvast beter toegankelijk en het water beter ervaarbaar en de oever bruikbaar voor pleziervaart. Het zicht vanaf de Noorderkade op de brandweerkazerne en de Ringerskade op het politiebureau is nu zeer stenig. Met mobiel groen kunnen de stenige kades van de brandweerkazerne en het politiebureau aangekleed worden.

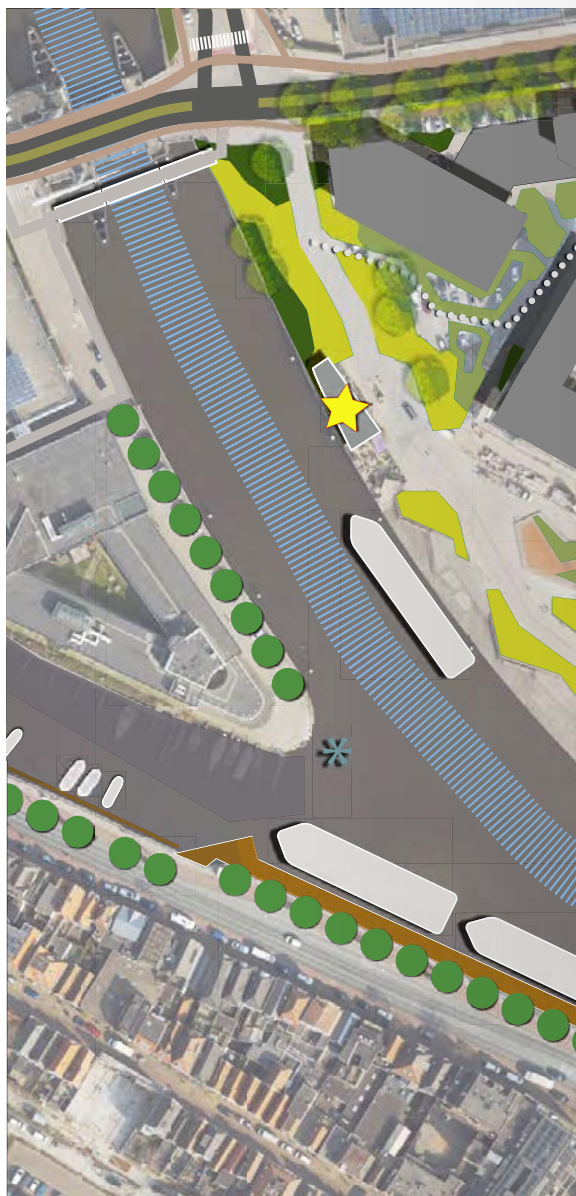
Aanleg van een plankier vooruitlopend op verdere vergroening

Kanaalschiereiland

Voor de langere termijn komt ook het Kanaalschiereiland in beeld. Dit is wellicht de meest unieke plek qua ligging langs het Kanaal. Ambitie vanuit het KanaalPark is ook hier herontwikkelen, vergroenen en de oevers openbaar maken. Het doel is het publiek dichtter bij het water te brengen en van het eiland een iconische plek te maken. Het Kanaalschiereiland kan fungeren als sterke schakel tussen Overstad en het Centrum.

Verfraaien van de kanaalkade, aanlegmogelijkheden cruiseschepen verbeteren

Victoriepark

Ook dit is een bestaande plek waar na de herontwikkeling van het IJkgebouw een 'goede sfeer' is ontstaan. Het park zelf is groen erfgoed, naar ontwerp van Zocher en Springer in de klassieke Engelse Landschapsstijl en inmiddels regelmatig het decor voor bijzondere culturele activiteiten zoals die van de Karavaan. Een mooi voorbeeld van het positieve effect dat het investeren in erfgoed op de omgeving heeft. Het contact tussen IJkgebouw en het kanaal is gering en zou verder kunnen worden versterkt, bijvoorbeeld met een mooi zonnig terras aan het water.

Victoriepark, te koesteren parel

Magneetplek Overdie

In de proefverkaveling van herontwikkeling Overdie wordt voorgesteld op diverse 'groene wiggen' tussen de Herculesstraat en het kanaal. Deze groene ruimten zorgen voor een aangename geleding van het stedelijk weefsel en doorzichten naar het Kanaal. Deze parkstroken worden aan het Zeglis aaneengeregen door de parkstructuur van het KanaalPark. De in beginsel smalle zone (minimaal 10 meter) zorgt voor een goede verbinding van routes en groen. Per saldo ontstaat er een groenstructuur voor deze nieuwe wijk die in breedte ruim varieert.

Het in de binnenbocht van het kanaal gelegen centrale parkdeel leent zich uitstekend voor de ontwikkeling van een 'magneetlocatie' zoals die ook aan de overzijde op het Witsenterrein ontstaat. Tezamen met de recreatieve ontwikkeling van de Omval - een pontverbinding en markant uitzichtpunt - vormt het een waterplein waarin de verschillende ontwikkelingen samenkomen.

Waterplein

Waterplein Oudorp

De 'magneetlocatie' op het Witsenterrein waar in het ontwikkelbeeld van Oudorp wordt voorgesteld op placemaking, als voorbode voor een meer definitieve inrichting. Die ideeën worden in het KanaalPark omarmt. Ideeën voor drijvende kantoorboten lijken ook goed inpasbaar. Het pontje naar de Omval zorgt er voor dat het Waterplein goed in een doorgaande recreatieve routing naar het buitengebied, Land van Leeghwater, komt te liggen. Naast de magneetlocatie aan het water heeft Oudorp daarnaast een mooie verzamelplaats van creativiteit rond de Oude Drukkerij die voor de nodige reuring zorgt.

2. KUNST EN CULTUUR

Bij het ontwikkelen van iconische plekken zijn kunst en cultuur belangrijk thema's. Kunst kan openbare ruimtes verbijzonderen, een eigen identiteit en sfeer geven, of bezoekers bewust maken van de essentie van een gebied of gebouw. Kunst creëert zo herkenningpunten in de stad. Cultuur is een wezenlijk onderdeel van het sociale weefsel van een stad. Cultuur is een breed begrip en omvat veel; van museum of theater tot amateur zangers, straattheater of dichters café.

Bij het aanwijzen van plekken voor kunst en cultuur is de context bepalend. Betreft het een stedelijk of landelijk gebied, is het een plek voor rust of reuring?

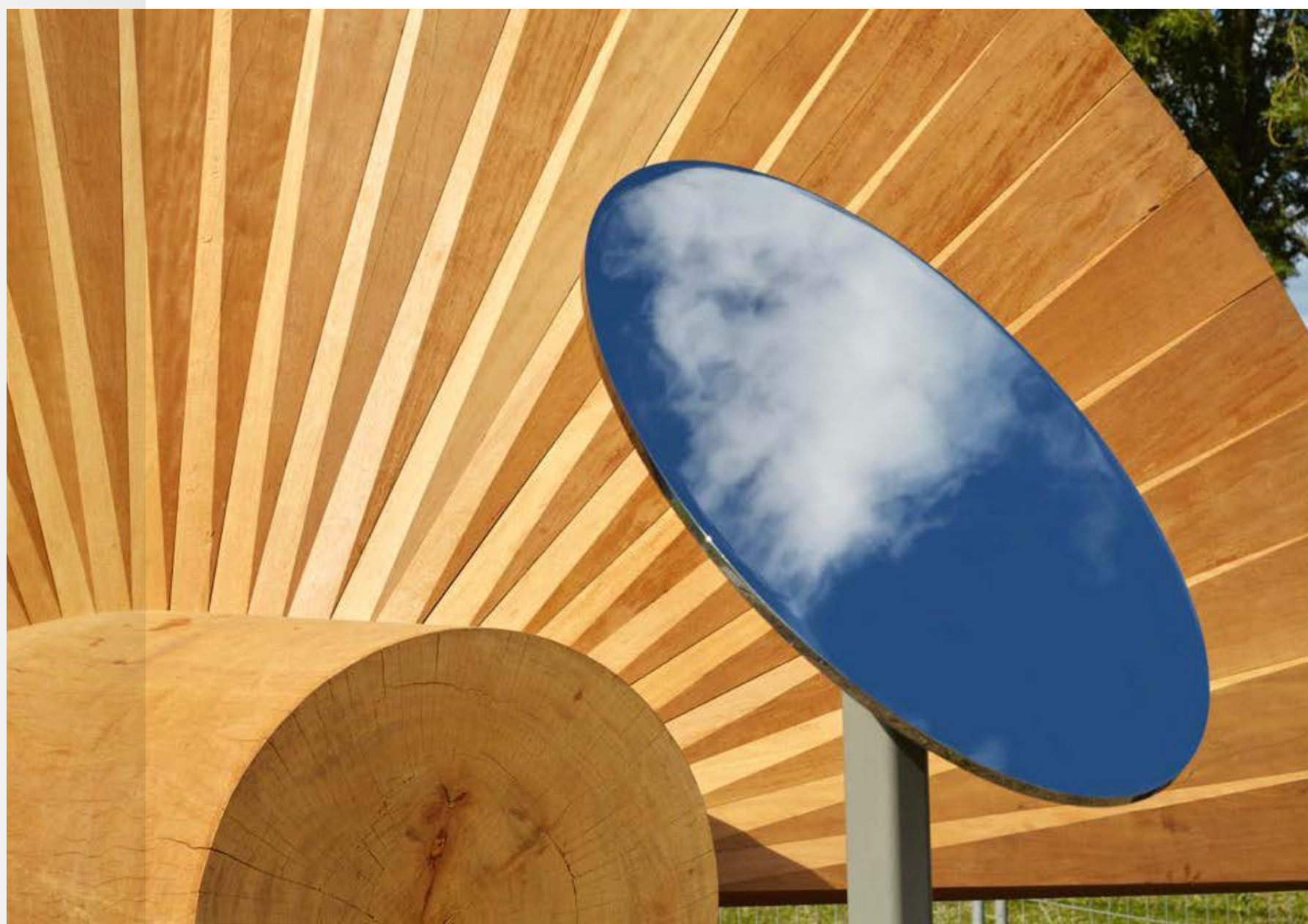
En kan kunst of cultuur wellicht gecombineerd worden met andere opgave zoals sport of bewegen of een ontmoetingsplek? Het KanaalPark heeft al deze verschillende contexten in zich. Als het gaat om kunst zijn het park en het water belangrijke dragers. Voor toegepaste kunst zijn in het KanaalPark een aantal plekken bedacht die een wat groter kunstobject goed kunnen gebruiken,

landmarks die het park markeren, aandachtstrekkers en blikvangers. Kijk-kunst en/of toegepaste doe-kunst. Denk bijvoorbeeld aan architectonische landmarks of lichtkunst die in het donker bewonderd kan worden.

Als het gaat om de invulling met cultuur volgt het KanaalPark de gebiedsontwikkelingen. Het ontwikkelen van bijvoorbeeld een museum vraagt om een grootschalige aanpak. Een aantal locaties in het KanaalPark biedt echter wel kansen voor iets bijzonders, denk aan het Witsenterrein, Overstad, de Huiswaarderbrug of de Viaanse Molen.

Magneetlocatie Oudorp - Waterplein

Plekken voor Kunst

Vervolgstap

In de participatie geven bewoners van Alkmaar aan kunst in de openbare ruimte breed te waarderen. Daarom wil de gemeente dit kunstaanbod stimuleren, bijvoorbeeld binnen het programma AlkmaarsKanaal. De realisatie van het hele park duurt meerdere jaren. In die jaren zullen meerdere kunstinitiatieven willen landen in het KanaalPark. Om die reden wordt een Masterplan Kunst opgesteld, dan ook zal gelden voor de gebieden van het Alkmaars Kanaal.

Om kunst in de openbare ruimte in nieuwbouwgebieden te stimuleren geldt in Alkmaar de Verordening Percentageregeling Alkmaar Kunst in de Openbare Ruimte (PAKOR). Volgens de PAKOR wordt bij een bouwproject van de gemeente Alkmaar (als opdrachtgever) maximaal 1% van de bouwsom beschikbaar gesteld voor een uniek beeldend kunstwerk dat in de openbare ruimte zichtbaar is.

Als in een vroeg stadium in de gebiedsontwikkeling rekening wordt gehouden met kunst in de openbare ruimte biedt dat mogelijkheden voor afstemming en kruisbestuiving en praktische oplossingen. Budgetten kunnen mogelijk worden gecombineerd. Ook is er gelegenheid om te zoek naar medefinanciers en fondsen (bv. Mondriaanfonds).

Iconische plekken

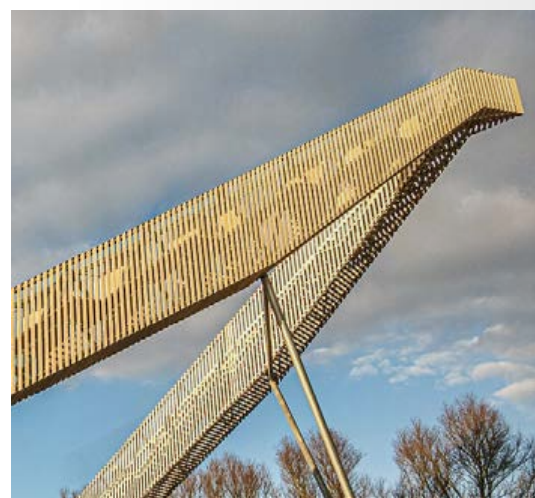
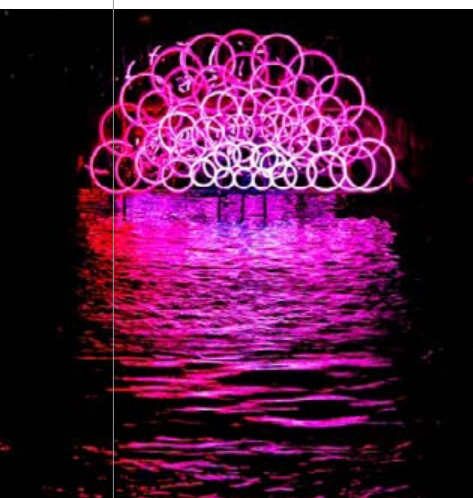
De iconische plekken in het KanaalPark zijn bij uitstek geschikt voor de plaatsing van kunst in de openbare ruimte. Het zijn plekken met reuring en een hoge intensiteit van gebruik en veel sociale interactie. Op sommige plekken staan reeds -heel traditionele- kunstwerken, zoals in het Victoriepark en op het Ringersplein. De overige plekken gaan nog in ontwikkeling, hier kan van meet af aan rekening worden gehouden met een goede plek voor een groter object. Het zijn plekken die nog een duidelijke eigenheid en identiteit moeten gaan krijgen. Een kunstzinnig object kan daar sterk aan bijdragen. Voor elke plek ligt er een bijzondere opgave.

Entrees KanaalPark

Ook kunnen bij de entrees van het KanaalPark landmarks worden gedacht, die het park en de overgang naar het recreatieve achterland markeren. Bijvoorbeeld in de vorm van een uitzichtpunt.

Bijzondere ontmoetingsplekken

Daarnaast zijn er legio plekken langs het kanaal waar bijzondere ontmoetingsplekken aan het water ingericht kunnen worden. Elke plek heeft zo zijn eigen verhaal en vraagt om een creatieve invulling, bij voorbeeld met kleine folies of simpelweg bijzonder terreinmeubilair. Het hoeft niet allemaal groots en opvallend te zijn. Liever niet zelfs.

8.

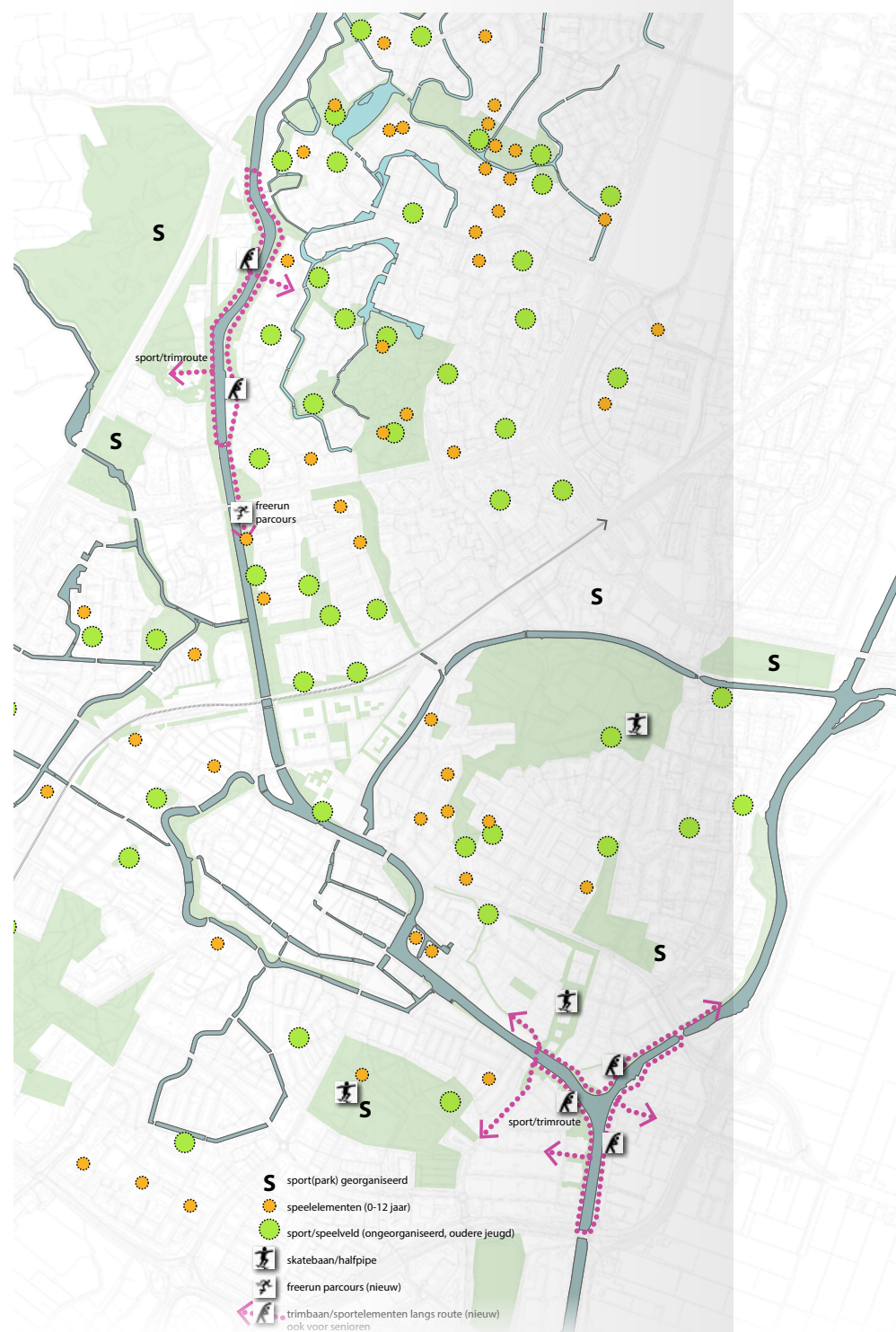
3. SPORT EN SPEL

Vitale openbare ruimte

De gemeente doet onderzoek naar de referentienormen voor de inrichting van de openbare ruimte. Er wordt gekeken naar de benodigde ruimte voor allerlei sport- en speelfuncties, groen, inrichtingselementen en maatschappelijke voorzieningen in vierkante meters of percentages, (loop)afstanden en dergelijke zodat bij (stedelijke) ontwikkelingen de leefbaarheid en een vitale openbare ruimte van meet af aan wordt meegenomen in de planvorming.

Er wordt gezocht naar manieren om bewegen te combineren met andere beleidsdoelstellingen zoals kunst cultuur, klimaat en gezondheid op een manier dat ze elkaar versterken. Het KanaalPark biedt hierin veel kansen. Er komt een gevarieerd en aantrekkelijk aanbod van beweeg- en speelplekken voor jonge en oud,

De beweegplekken stimuleren ontmoeting en inclusiviteit voor individuele sporters of voor groepen. Voorbeelden zijn ASM-velden, freerunparcours, voetbalvelden, beachvolleybal, bootcamps of basketballen. Sporten kan georganiseerd of ongeorganiseerd plaatsvinden. Het park biedt koele schaduwrijke plekken op hete dagen, idealiter zijn deze plekken minimaal 200m² groot en liggen ze op een loopafstand van maximaal 300 meter van de woningen of voorzieningen. De wandel- en fietsroutes worden vergroend zodat ze voldoende schaduw en verkoeling bieden. Speel- en sportvoorzieningen in de openbare ruimte liggen verspreid over de stad, met name in de nieuwere wijken.

Aanvullen van de openbare sport- en speelvoorzieningen

Opvallend is dat het centrum en de Kanaalzone er een beetje bekaaid af komt. Binnen het KanaalPark is ruimte voor de inpassing van een breed scala aan speelfuncties. Zo onderscheiden we speelplekken, (on)georganiseerde sport - individueel of in groepsverband- en voorzieningen voor specifieke doelgroepen. Bij de inrichting van sport- en speelplaatsen zijn de verschillen in leeftijd en doelgroepen en sociale veiligheid een vertrekpunt. Zo biedt het park enkele plekken die 'natuurlijk spelen' stimuleren, ook zijn er meerdere watertap- en rustpunten.

Een ander beleidsdoel is gezondere inwoners. Dat betekent onder andere: mensen verleiden om meer te bewegen. Dat is ook

een reden om het fiets- en wandelverkeer in het KanaalPark te prioriteren boven het autoverkeer. Daarnaast is besloten om meer lucht en ruimte en groen toe te voegen aan de openbare ruimte in de bestaande stad en de Ontwikkelgebieden. Dit stimuleert een aangenaam leefklimaat. Een goed en populair park vergroot de kans op ontmoetingen en stimuleert beweging; dit alles leidt tot meer 'ogen op straat' wat de sociale veiligheid vergroot. Sport en spel heeft daarom ook een belangrijke rol in het park. Er wordt daarbij gezocht naar nieuwe combinaties tussen bijvoorbeeld sport en kunst, sport en spel en ontmoeting voor volwassenen en kinderen.

8.

4. ERFGOED

Het Alkmaars Kanaal is een belangrijk onderdeel van de Alkmaarse geschiedenis. Het gegraven kanaal doorsnijdt sinds 1824 de middeleeuwse stad. Sindsdien draagt het kanaal bij aan de bedrijvigheid in de stad. Langs het kanaal zijn er diverse historisch interessante ijkpunten, het kanaal vormt daarin een mooie tijdslijn door het landelijke en stedelijke gebied. Op sommige plekken heel herkenbaar en prominent aanwezig, zoals de Sluismolen, IJkgebouw en Victoriepark, op andere plekken ondergesneeuwd in de stedelijke ontwikkelingen, denk aan de Omringdijk die her en der verloren is gegaan, of het galgenveld.

Modern erfgoed, zoals het seinhuis langs het spoor krijgt ook nadere aandacht. Waar het erfgoed op enkele plekken beeldbepalend is en de identiteit van de plek bepaalt, zal op

andereplek een verwijzing in de vorm van kunst, informatiepanelen, bebording bij te ontwikkelen rustplekken gekozen worden om de programmatische vulling van de plek richting en betekenis te geven. De gebiedsbiografieën vormen hiervoor de basis.

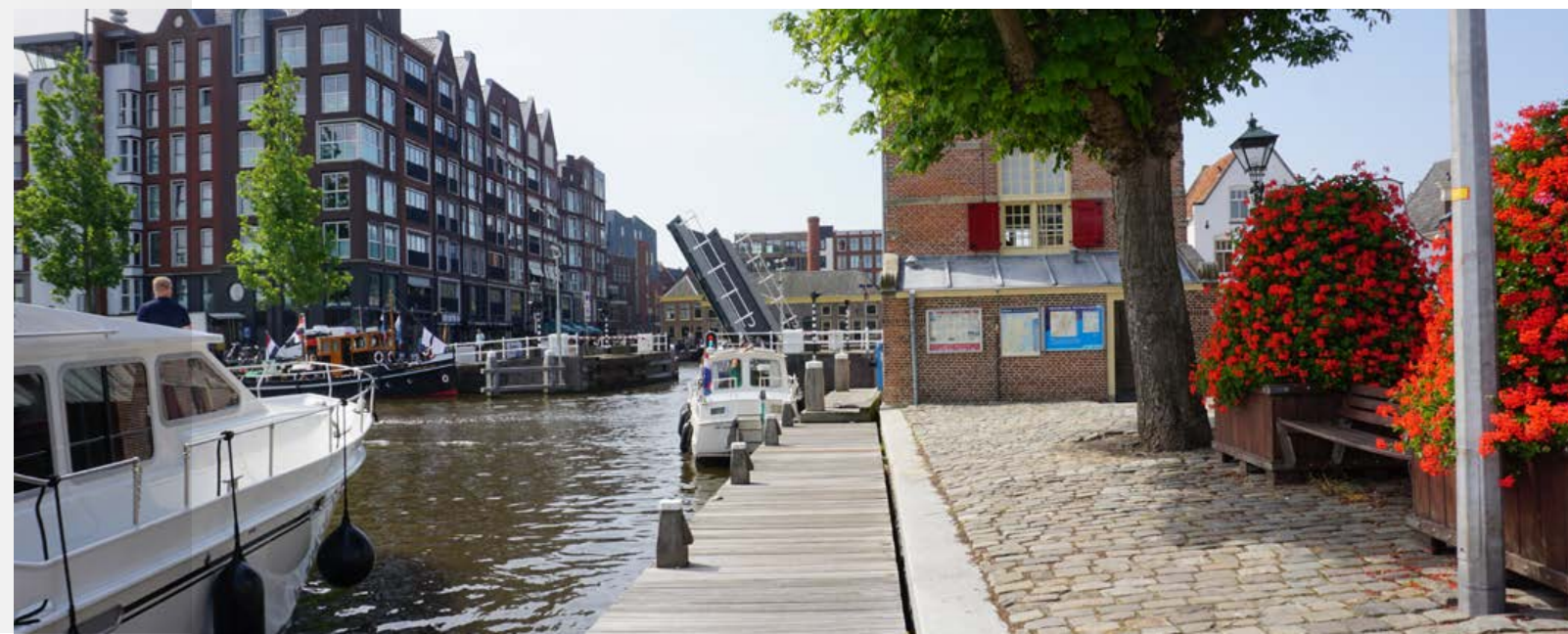
5. DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is een breed begrip. Binnen het KanaalPark gaat duurzaamheid over de wijze waarop een parkzone wordt aangelegd, het gebruik van machines tijdens aanleg en beheer, materialen en de behandeling van het groen en de bomen. Er worden materialen met een lange levensduur (her)gebruikt. De exacte duurzaamheidseisen, voor zover niet vastgelegd in het HIOR, zullen worden neergelegd bij de uitvoerende partij. Tijdens de realisatie is steeds het meest recente overheidsbeleid van toepassing.

Samenvattend zijn de Kaders voor Programmatische vulling:

1. In het Kanaalpark is het groen randvoorwaardelijk voor de programmatische vulling. Biodiversiteit en duurzame groene inrichting en ecologische waarden zijn in het raamwerk geborgd. Het KanaalPark biedt zo lucht en ruimte voor Alkmaarders en bezoekers langs het hele kanaal. Het KanaalPark voegt verblijfskwaliteit toe en biedt een gevarieerd programma (rust en reuring).
2. De inrichting van een parkzone wordt bepaald door haar context; zijn er veel vervoersbewegingen en hoge gebruikersdruk of gaat het om een woongebied of verkeersader. Zo sluit een groen plein beter aan bij hoge stedelijkheid en is een groene parksetting passender in een woongebied.
3. In het KanaalPark zijn informele ontmoetingsplekken en voldoende plekken voor rust.
4. In het KanaalPark is bijzonder erfgoed en cultuurhistorie zichtbaar. De Westfrieze omringdijk is een herkenbaar cultuurhistorisch landschappelijk element.
5. Ideeën uit de participatie worden onderzocht en krijgen indien passend en haalbaar een (tijdelijke) plek in het KanaalPark (zie het bijgevoegd participatierapport).
6. Het KanaalPark biedt ruimte voor sport en spel op daarvoor aangewezen plekken en verbindt op een aantrekkelijke manier lokale (nieuwe) ommetjes aan het doorlopend groenblauwe lint in de stad en stimuleert 'gezond bewegen' en vitaliteit.
7. Het KanaalPark is hondenvriendelijk ingericht (met opruimplicht) behalve op plekken van vertier en reuring, daar geldt in ieder geval een aanlijnplicht.

9. Uitvoeringsstrategie

UITVOERINGSSTRATEGIE

Initiatieven en projecten, totstandkoming van de parkzones. Alle parkzones vallen onder de verantwoordelijkheid van het programma Alkmaars Kanaal. Het Kanaalpark is opgedeeld in 16 zones, waarvan 4 zones vallen binnen de ontwikkelgebieden, te weten: Overstad, Oudorp, Overdie en Viaanse Molen (zone Sluiseiland).

Kostenverdeling

De kosten van de 4 zones die vallen binnen de ontwikkelgebieden worden gefinancierd uit de budgetten voor 'gebiedseigen kosten'. In Overstad is de zone langs het Kanaal zo doende al grotendeels heringericht (Ringersplein fase 1).

De benodigde budgetten voor de aanleg van het park in de overige 12 zones zijn opgenomen in het meerjarig investeringsplan (MIP). Ook wordt onderzocht of het KanaalPark in aanmerking komt voor Europese, rijks, provinciale of gemeentelijke subsidies of fondsen op het gebied van infrastructuur, klimaatadaptatie of sport en bewegen.

In deze fase van de ontwikkeling is er een globaal beeld van de financiële haalbaarheid van de ambities uit dit Ontwikkelkader. In de verdere uitwerking in parkzones wordt de financiële haalbaarheid steeds concreet in beeld gebracht. Zolang de financiële uitvoerbaarheid van een plan van de gemeente niet is aangetoond, wordt mogelijke planvorming niet ter besluitvorming voorgelegd. Duidelijk is dat er voor een deel van de ambities voldoende middelen zijn om op korte termijn te realiseren.

Fasering en projecten

De herinrichting van de parkzones van de gebieden Overdie, Oudorp en Viaanse Molen (zone Sluiseiland) volgen in principe de fasering van die gebieden. Echter, gekeken wordt ook of in bepaalde delen eerder een aantrekkelijke parkzone kan worden gerealiseerd, mocht de kans zich voordoen. Zo kan het gebied, ook tijdens de realisatiefase van de ontwikkelgebieden, op sommige plekken toch op voorhand aantrekkelijk worden ingericht. Dit gebeurt in nauw overleg met betrokkenen van die ontwikkelingen. Dit moet de gemeente dan wel (voor)financieren.

In eerste instantie is gekozen om te richten op de projecten die in ieder geval op korte termijn uitvoerbaar zijn, de zogeheten 'quick wins' voor het vergroenen en aantrekkelijk maken van de openbare ruimte langs het Kanaal, te weten:

1. Parkzone Huiswaarderbrug:

De realisatie van het KanaalPark start met een plan voor de herinrichting van de parkzone rondom de Huiswaarderbrug, met een freerunparcours, zitgelegenheid, aantrekkelijk fiets- en wandelpad en veel groen. Naar verwachting start in 2025 de realisatiefase van deze parkzone. Deze zone sluit mooi aan op de ontwikkelingen langs de Kanaaldijk (plan Buitenvaart), waar de komende jaren gebouwd wordt aan 5 woontorens en bijbehorende herinrichting van de openbare ruimte. Zo ontstaat aan deze zijde van het kanaal een aantrekkelijk openbaar gebied voor bewoners, bezoekers en passanten.

2. **Planontwikkeling Zeglis.** Onderzoek naar aantrekkelijke zitplekken voor de buurt en het eventueel terugbrengen van een zwembad in het kanaal.
3. **Planontwikkeling Eilandswal/Jaagpad:** Onderzoek naar mogelijkheden tot vergroening en aantrekkelijke zitgelegenheid nabij pontje.
4. **Planontwikkeling Omval (uitkijkpunt):** Onderzoek naar markant uitkijkpunt aan de Omval, waar fietsers/wandelaars een panoramisch uitzicht hebben tot aan de Waagtoren.
5. **Kiosken in parkzones:** Daarnaast begint ook het onderzoek naar kiosken in verschillende parkzones. Deze kiosken geven een parkzone en het gebruik van de omliggende openbare ruimte een impuls. Deze kiosken kunnen bijvoorbeeld multifunctioneel worden gebruikt: voor exposities, kleinschalige horeca, kleine boekenuitruil, etc.. Naast definitieve kiosken wordt ook gekeken of in de tijdelijkheid al enkele kiosken geplaatst kunnen worden.

De gemeente zet ook investeringsmiddelen in vanuit bestaande programma's (groen, mobiliteit, onderwijs, sport, openbare ruimte, etc.) om bij te dragen aan de ambities en doelen van dit Ontwikkelkader. Concrete voorbeelden zijn bijvoorbeeld het 5.000 bomenproject dat kansen biedt om op korte termijn al delen van het park te vergroenen en het freerunparcours dat de afdeling sport realiseert in de Huiswaarderburg parkzone. Ook werken we nauw samen met de vakgroep Kunst. Zij stellen een Masterplan

Kunst op. Het resultaat van dit masterplan biedt veel kansen om tijdig kunst te integreren in de verschillende ontwerpen van de openbare ruimte langs het Alkmaars kanaal.

Zoals gesteld hangt de snelheid waarmee het KanaalPark gerealiseerd kan worden samen af van vele factoren; besluitvormingsprocessen, mobiliteitsvraagstukken, de bouwsnelheid en beperkingen in de ontwikkelgebieden, enzoverder. Ook de omvang van het park circa 35 ha, is een beperking; een zo groot gebied moet in delen aangelegd worden.

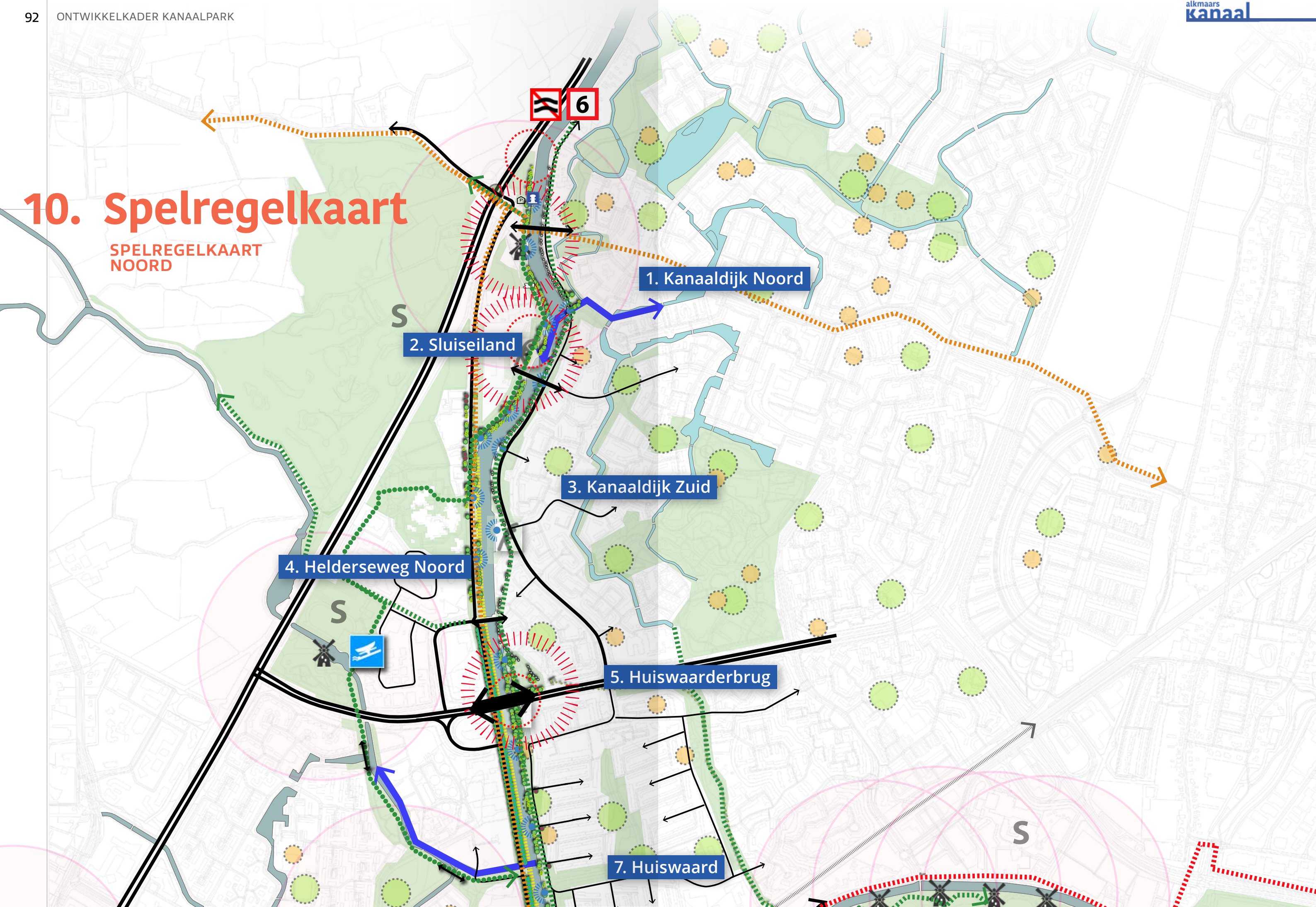
Het tempo past bij organische gebiedsontwikkeling en biedt kansen om met het KanaalPark steeds weer aan te sluiten bij de wensen van de stad en haar inwoners op dat moment.

10. Spelregelkaart

SPELREGELKAART
NOORD

6. Helderseweg Zuid

7. Huiswaard

8. Overstad

9. Centrum

10. Randersdijk

11. Eilandswal / Jaagpad

12. Zeglis

13. Oudorp

14. Overdie

15. Omval

16. Omringdijk

SpelregelkaartSPELREGELKAART
ZUID

4. Helderseweg Noord

5. Huiswaarderbrug

6. Helderseweg Zuid

7. Huiswaard

8. Overstad

9. Centrum

10. Randersdijk

11. Eilandswal / Jaagpad

13. Oudorp

LEGENDA

Onderwerp	Legenda	beschrijving	Spelregel(s)	motivatie
Watersysteem Vaaroutenetwerk		Recreatief bevaarbaar water Boezemsysteem	Water als verbindend element, los barrières op	Optimaliseren van het gebruik van het vaaroutesysteem; extra aanlegplaatsen, water toegankelijker maken. Verbreden en verhogen duiker bij Gasfabriekterrein.
		(nieuwe) aanlegplaatsen	Water als verbindend element	extra aanlegplaatsen, water toegankelijker maken, input vanuit participatie. Afstemmen met vaarwegbeheerder. Plankier op plekken waar op bestaande oever (te) weinig ruimte is.
Vaaroutenetwerk		Recreatief bevaarbaar water Poldersysteem	Water als verbindend element	Versterken van bestaande structuren, opgenomen in coalitieakkoord.
		Sluisverbinding (in onderzoek)	Water als verbindend element, los barrières op	Bevaarbaar stadswater aansluiten op boezemsysteem door aanleg sluisje 't Rak. Haalbaarheidsstudie loopt.
Mobiliteit				
P+R		P+R	Geef voorrang aan fietsers en voetgangers	Het maken van recreatieve overstappunten aan de randen van de stad vermindert drukte en overlast in het centrum. Goede veilige parkeergelegenheid bieden aan campers en touringcars, KanaalPark als aantrekkelijke routing richting centrum.
Kunstwerken		(zoekgebied) nieuwe (fiets)bruggen	Zet in op fijnmazige netwerken, vul aan en los barrières op	Nieuwe bruggen verfijnen het (fiets- en wandel)netwerk. De extra bruggen stimuleren fietsgebruik en dringen autogebruik terug. Verschillende ommetjes worden mogelijk. Kanaal wordt zo een verbindend ipv een scheidend element: • Beweegbare Fietsbrug Suiseliland/Taga – verbinding naar winkel centra/scholen in Alkmaar Noord en doorgaande routing langs kanaal en achterland • Vaste fietsbruggen Bergervaart (Alkmaar Fietst) als groen alternatief voor de doorfietsroute langs de Helderseweg • Zoekgebied Fietsbrug Hoornse vaart (verbinding richting o.a. Oudorperpolder) in ontwikkelkader Overstad opgenomen • Bestevaerbrug • Pontverbinding Omval/ Oudorp en wellicht ook Overdie Bruggen vormen op zichzelf architectonische accenten en vormen landmarks in het park. Nadere aandacht voor beeldkwaliteit en vormgeving is gewenst.
Fietsroutenetwerk				
		Bestaande routes	Zet in op fijnmazige netwerken, vul aan en los barrières op	Bestaande netwerk versterken voor recreatief en doorgaand fietsverkeer. Routes aantrekkelijk en schaduwrijk maken.
		Aanvullende routes	Zet in op fijnmazige netwerken, vul aan en los barrières op	Nieuwe routes vullen de bestaande structuren aan, bijvoorbeeld als recreatief aantrekkelijk alternatief voor de –drukke- stadsentree Helderseweg. Suiseliland, Pendorp, Vlaanse molen, Oude kwekerij gaan zo een logische en aantrekkelijke recreatieve routing vormen, naast de 'doorfietsroute' via de stadsentree Helderseweg.
Wandelroutenetwerk				
		Aanvullende wandelroutes	Zet in op fijnmazige netwerken, vul aan en los barrières op	Het wandelroutenetwerk profiteert van de nieuwe fiets/wandelbruggen waardoor diverse extra ommetjes over oost- en westoever ontstaan. De opzet van de nieuwe woonwijken in de kanaalprojecten hebben allen een 'hoge doorwaadbaarheid' van de wijk als opgave. Specifieke aandacht voor onderdoorgang Kraspolderbrug met een doorgaande routing richting Kerkbrug – Land van Leeghwater en Park van Luna.
Groen				
		Bestaande groengebieden		
		Bestaande sportvoorzieningen en speelplekken aanvullen in plekken en routing	Werk samen met de buurt en geef betekenis aan plekken, co-creatie en buurtbeheer.	Sport en speelroute/trimparcours
		Freerunparcours, sport en spel	Werk samen met de buurt en geef betekenis aan plekken, co-creatie en buurtbeheer.	Freerunparcours inpassen, bijzondere plek voor de oudere jeugd
1000 bomenplan		Mix van parkgroen	Verbindende groene ader, voeg kleur en natuur toe	Inheems sortiment met verhoging van biodiversiteit als doel
1000 bomenplan		Stadse allee Helderseweg	Verbindende groene ader, voeg kleur en natuur toe	Monumentale bomenlaan van Platanen geeft de stadsentree Helderseweg een eigen identiteit.
1000 bomenplan		Landschappelijke beplanting Omringdijk	Verbindende groene ader, voeg kleur en natuur toe	Door te kiezen voor een duidelijk onderscheidend landschappelijk sortiment wordt de monumentale Omringdijk als structurerend historisch element herkenbaar gemaakt. De Rekerdijk (als onderdeel van de Omringdijk) daarin meenemen.
1000 bomenplan		Landschappelijke beplanting Korte Schermerdijk	Verbindende groene ader, voeg kleur en natuur toe	Het landschappelijk sortiment van de polder doortrekken waardoor de Schermer, het land van Leeghwater, herkenbaar wordt. Abelen/populieren langs de Westdijk/Korte Schermerdijk.
1000 bomenplan		Bijzondere parkbomen	Voeg kleur toe	Bomen met een bijzondere sierwaarde toepassen op specifieke plekken, zoals signaalbomen bij boerenerven, vormen herkenbare oriëntatiepunten in het groene netwerk. Bijvoorbeeld Rode beuk.
		Ecologische vooroever	Verbindende groene ader, voeg kleur en natuur toe	Verontdiepen van de vooroever, harde kade verzachten door aanbrengen van ondiepte achter een golfschot/onderwaterbeschoeiing. Inplanten met riet en waterplanten voor hoge biodiversiteit, broed- en paaiplaatsen.
Iconische plekken				
Reuring		Bijzondere verblijfsplekken en ontmoetingsplekken, te combineren met horeca.	Creëer enkele iconische plekken, ruimte die ontspanning, inspanning, plezier en verwondering biedt (reuring).	Op de iconische plekken komen allerhande zaken samen. Het vormen belangrijke knooppunten in het recreatieve (route)netwerk met sportvoorzieningen, speelplekken, een mix van parkgroen en bijzondere parkbomen, bijzondere kunstobjecten of landmark en dito zitplekken/ontmoetingsplekken en terreinmeubilair. Een en ander in afstemming met de stedelijke ontwikkelingen ter plekke en in overleg met omwonenden en belanghebbenden. Het zijn ook de aangewezen plekken om kleinschalige horeca of kiosken te laten landen. Daarnaast zijn het de plekken waar je reuring in de vorm van diverse evenementen en culturele uitingen in de openbare ruimte kan verwachten.
		Ontmoetingsplekken	Creëer voldoende ontmoetings- en rustplekken. Werk samen met de buurt en geef betekenis aan plekken, co-creatie en buurtbeheer. Bied ruimte om te experimenteren.	Te combineren met kunst, cultuur. Kleinschalige bijzondere plekken aan hete water, plekken met een verhaal, waar buurtgenoten elkaar ontmoeten en samen vorm geven aan de openbare ruimte.
Kunst				
		Zoekgebied Kunstobjecten	Bied ruimte om te experimenteren, voeg kleur toe	Op specifieke plekken ruimte bieden aan (grotere) kunstobjecten en cultuuruitingen geeft het kanaalpark een culturele waarde. Te koppelen aan specifieke evenementen. Van noord naar zuid, indicatieve invulling: • Uitzichtpunt/landart-object met zicht over de strandvlakte naar duingebied (BPL) • Suiseliland • Afronding deelgebied Huiswaarderbrug thv Muiderwaard/afslag ring-Helderseweg • Waterkunstwerk punt kanaalschierrelaan • Bestaand kunstwerk Victoriepark, als deel van de reeks, tijdgeest/gelaagdheid benadrukken • Uitzichtpunt Omval (uit participatie, nader vormgeven) • Stadspoort Kraspolderbrug • Verlengde Koelmalaan, Westdijk Ontwikkelen van 'strooigoed'. Terreinmeubilair dat willekeurig door het park kan worden toegepast draagt bij aan de herkenbaarheid en (de nog te vormen) identiteit van het KanaalPark
		Bijzondere zitplekken/terreinmeubilair	Bied ruimte om te experimenteren, voeg kleur toe	
Overig				
		pontje	Zet in op fijnmazige netwerken, vul aan en los barrières op	Onderzoeken van haalbaarheid. Vervoerswaarde neemt mettertijd toe. Pontje naar Omval maakt voor deze woonbuurt de voorzieningen (school, sport, winkels) beter bereikbaar via fiets en zorgt tevens voor een goede verbinding naar het recreatieve achterland (Land van Leeghwater).
		Drijvend zwembad	Bied ruimte om te experimenteren	Uit participatie, haalbaarheid nader onderzoeken.
		Molenbiotoop		Hou rekening met windrecht van molens, voorkom hoge beplanting en verstorende bebouwing.

